

Maluchy z rodzin asocjalnych pozostaną poza burtą szkoły i przedszkola

Dziecko stało się towarem

Starły się dwie opinie — Jarosław Narkiewicz i Zenon Kuzborski inaczej widzą omawiany problem niż Maria Pucz i Nijolė Lisevičienė

Fot. Marian Paluszkievicz

Trwająca od 1 lipca tego roku walka o utworzenie klasy przygotowawczej w Trockiej Szkole Średniej zakończyła się fiaskiem dla rodziców, którzy chcieli uczyć swe 5-6 letnie dzieci w szkole.

Wczoraj na Radzie Samorządu rejonu trockiego 7 członków rady przegłosowało „za” utworzeniem, 6 — przeciwko i 5 powstrzymało się. Po to, by decyzja zapadła na korzyść szkoły, musiała przegłosować połowa obecnych na posiedzeniu radnych plus jeden, w tym przypadku wynosiłoby to 11.

„Kurier Wileński” pisał już o tym, że do Trockiej Szkoły Średniej wpłynęło 12 podań od rodziców czy opiekunów dzieci, by przyjęto je do klasy przygotowawczej. Z podaniem do administratora rejonu Tadeusza Uzdela w sprawie utworzenia zerówki zwrócił się dyrektor szkoły Marian

Kuzborski. Jednak do 1 września temat ten nie otrzymał dalszego toku w sferach samorządowych. Jak tłumaczył się na wczorajszej radzie administrator, w tamtym okresie nie było jeszcze wyników finansowych, a bez nich trudno byłoby podejmować jakąś decyzję. W sierpniu również nie było możliwości ten temat stawiać na porządku dziennym.

Tym niemniej zarówno dyrektor szkoły, jak też frakcja AWPL w samorządzie trockim nie drzemali. Trwały wszelkiego rodzaju konsultacje, narady, spotkania, na których temat był omawiany. Jak powiedział na Radzie Jarosław Narkiewicz, który referował sprawę i szykował projekt uchwały, wyklarować jednoznacznej opinii nie udało się. Zwolennikami utworzenia zerówki w szkole była frakcja Akcji Wyborczej oraz przedstawiciele ZPL, przeciwnikami był przede

wszystkim wydział oświaty rejonu i sama kierownik Nijolė Lisevičienė oraz komitet oświaty samorządu. Te same tendencje powtórzyły się podczas omawiania i głosowania tego tematu na Radzie. Z tym, że za utworzeniem zerówki w szkole przegłosował również wicemer rejonu liberal Zenon Kuzborski oraz dwóch radnych z Nowego Związku, a do grona przeciwników dołączyły się dyrektorki przedszkoli rejonu, które dość gremialnie również przybyły na Radę.

Rozbieżność interesów szkoły i przedszkola — dwóch instytucji wychowujących dzieci — szczególnie się tu uwypukliły. Dlaczego? Ano, jak zwykle w podobnych sytuacjach, gdy nie wiadomo, o co chodzi, to chodzi o pieniądze. A właściwie o ich brak.

Bardzo trafnie określił to mer re-

jonu Saulius Raščiauskas — dziecko stało się towarem. Na dodatkową klasę przygotowawczą nie przewidziano pieniędzy. Wiedząc o trudnej sytuacji finansowej, dyrekcja szkoły nie prosi w samorządzie dodatkowych pieniędzy na utrzymanie zerówki, jedynie przerezucenie ze szkoły starotrockiej 3 tys. Lt, co zresztą jest dozwolone i na co tamta szkoła się zgadza. Na takie „zakusy” dyrektora kierownik wydziału oświaty Lisevičienė nie powstrzymała się od głośniejszej repliki: „Jeszcze co, polska szkoła będzie żyć kosztem litewskiej!”, na co referujący temat Jarosław Narkiewicz nie powstrzymał się, by nie przypomnieć, że zaoszczędzone środki polskiej szkoły w Połukniu zostały swego czasu przerezuczone do szkoły litewskiej i to był ładny gest.

(Dokończenie na str. 2)

Bolesne tematy na konferencji o holokaucie

Trudne pojednania

W dniach 23-25 września w Wilnie miała miejsce międzynarodowa konferencja „Holokaust na Litwie. Aspekty współczesnej historii, oświaty i sprawiedliwości”.

Jej podstawowym organizatorem była Międzynarodowa Komisja ds. Oceny Prześwytów Nazistowskiego i Sowieckiego Reżimu Okupacyjnych (utworzona dekretem prezydenta Republiki Litewskiej 7 września 1998 r., przewodniczący Komisji — Emanuelis Zingeris).

Do imprezy doszło dzięki finansowej pomocy ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki na Litwie, Narodowemu Funduszowi Wspierania Ofiar Nazizmu Republiki Austriackiej oraz bliskiej współpracy litewskich organizatorów z „Yad Vashem”, Memoriałem Pamięci Męczenników i Bohaterów w Izraelu.

Impreza zgromadziła najlepszych badaczy holokaustu z USA, Wielkiej Brytanii, Izraela, Niemiec, Polski, Rosji, Ukrainy i, oczywiście, Litwy.

Nie zabrakło również przedstawicieli resortów sprawiedliwości z USA i Litwy, którzy mówili o przebiegu spraw karnych wobec wojennych przestępców.

Na zakończenie Komisja podpisała umowy o współpracy z swymi odpowiednikami w USA, Wielkiej Brytanii i Izraelu.

Na konferencji nie zabrakło gości z Polski. Z wielkim zainteresowaniem spotkał się jedyny polski referat, nawiązujący do zajęć antyżydowskich w Kownie i Jedwabnem, który wygłosił prof. dr hab. Tomasz Szarota z Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk.

(Dokończenie na str. 3)

Żona premiera kandyduje w wyborach

W czołówce listy

Żona premiera i lidera rządzącej Partii Socjaldemokratycznej Algirdasa Brazauskasa Kristina zdecydowała się na kandydowanie do Wileńskiej Rady Miejskiej z ramienia socjaldemokratów.

Jak informuje dziennik „Lietuvos rytas”, wśród 150 kandydatów wytypowanych w końcu sierpnia br. w oddziale wileńskim, małżonka premiera plasuje się wśród liderów partyjnej listy, znacznie wyprzedzając większość kobiet, figurujących na liście kandydatów partii.

Prezydium oddziału wileńskiego Partii Socjaldemokratycznej uogólniło prowizoryczne wyniki rankingu kandydatów.

„Pozycje kandydatów na liście jeszcze mogą się zmienić, ale Brazauskienė powinna zostać w czołówce” — powiedział kierownik od-

działu parlamentarzysta Algirdas Kunčinas.

Zdaniem dziennika, przypuszczalnie nie zmieni się dziesiątka liderów kandydatów.

Jako pierwszy plasuje się obecny członek rady miejskiej, doradca prezydenta Valdas Adamkusa Audrius Rudys. Na drugim miejscu jest Kunčinas, na trzecim — nacelnik Administracji Powiatu Wileńskiego Gediminas Paviržis.

Jak twierdzi dziennik, socjaldemokraci wileńscy listę kandydatów, zawierającą 102 nazwiska, skończą formować na początku października.

Ostateczna lista zostanie sporządzona z uwzględnieniem wyników rankingów oraz zasad równych możliwości płci — co trzeci kandydat na liście powinien być odmiennej płci. (BNS)

W NUMERZE

Praworządność — 5

Ścisłe tajne

Departament Bezpieczeństwa Państwowego już w ciągu półtora roku prowadzi szczególnie utajnioną operację przeciwko międzynarodowej mafii narkotykowej. W ciągu akcji skonfiskowano około 20 kg kokainy i zlikwidowano ponad 10 kanałów dostarczania narkotyków.

Na luzie — 6

Włączyć szwendacze albo prikolny pont

Ostatnio pojawiła się tendencja spolszczania rosyjskich słów, a raczej dokładnego i raczej bezsensownego ich tłumaczenia. Dawne słówko „krutoj” brźmi teraz jako „kręty”, „prikolnyj” (śmieszny, zabawny) zamienił się w „przykluwisty”.

Być kobietą — 7

Miłość i pieniądze

O pieniądzu nie mówimy na randkach, jeżeli jednak planujemy wspólne życie lub zaczynamy mieszkać razem, kasa staje się jednym z najczęściej poruszanych tematów.

Listy — 9

Zwrócić dobre imię

W imieniu parafian parafii ejzyskiej chcemy podtrzymać parafian z Ławaryszek w ich proteście przeciwko wydaleniu księdza proboszcza Anatola Markowskiego z parafii.

Sentencja

W stolicy należy wynajdywać sobie ludzi, na prowincji — książki.

ANTOINE DE RIVAROL

Kalejdoskop aktualności

Prezydent uhonorował najlepszych recenzentów

Prezydent Litwy Valdas Adamkus wczoraj w Urzędzie Prezydenta uhonorował młodzież szkolną, która zwyciężyła w konkursie najkrótszej recenzji.

„Chcemy, aby młodzież szkolna Litwy interesowała się literaturą współczesną i nie tylko z programu szkół średnich” – powiedziała Rasa Drazdauskienė, dyrektorka instytucji użyteczności publicznej „komitetu organizacyjnego udziału w targach książki we Frankfurcie”, która jest jedną z organizatorów konkursu. Autorzy 30 najlepszych recenzji udadzą się na targi do Frankfurtu, a ich podróż sfinansuje Fundacja Wymiany Oświatowej.

Reforma wojskowości — w centrum uwagi

Rząd zatwierdził program przygotowań Litwy do członkostwa w NATO na lata 2002-2003, w którym główna uwaga jest skierowana na dalszą reformę wojskowości.

Plan działań członkowskich jest procesem przygotowania krajów kandydujących do członkostwa, obejmującym dziedziny polityki, ekonomii, prawa, bezpieczeństwa, obrony, zasobów oraz inne ważne w funkcjonowaniu państwa sfery. Tym programem Litwa będzie się kierować uczestnicząc w rocznym cyklu planu działań członkowskich NATO. Program zawiera dane o udziale żołnierzy litewskich w międzynarodowych operacjach w Bośni i Kosowie, plany skierowania żołnierzy litewskich do międzynarodowych sił pokojowych oraz operacji antyterrorystycznej w Afganistanie pod kierownictwem USA.

Współpraca litewsko-belgijska

Wczoraj w Brukseli podpisane zostało porozumienie rządów Litwy i Belgii o administracyjnej pomocy wzajemnej w działalności urzędów cel.

Ten dokument podpisali dyrektor Litewskiego Departamentu Cel Valerijonas Valickas i minister finansów Belgii Didier Reynders. Zgodnie z tym porozumieniem przewidziana jest wymiana informacji, która pomoże zapewnić przestrzeganie prawa celnego, skutecznie walczyć z naruszeniami tych ustaw oraz usprawni ruch towarów.

Prezydent Uzbekistanu docenił delikatesy rybne

Przebywający na Litwie prezydent Uzbekistanu Islam Karimow, mieszcząc w hotelu, delektował się rybnymi specjalami i wypoczywał przed szerokoekranowym telewizorem.

Jak poinformowano BNS w hotelu „Le Meridien Villon”, w środę po dwudniowej wizycie w powyższym hotelu prezydent Uzbekistanu złożył podziękowanie za gościną i wspaniałą obsługę. Karimow z żoną Tatjaną jeździł po mieście wraz z orszakiem liczącym 35 samochodów.

W Radzie Kowieńskiej — rozłam

W Samorządzie Kowieńskim wczoraj na posiedzeniu rady frakcja Nowego Związku (NZ, socjalliberalów) ogłosiła, że się oddzieli od swej partii i zmienia nazwę na Nowa Frakcja.

Oświadczenie o utworzeniu Nowej Frakcji zostało złożone na ręce mera miasta Donatasa Ašmisa z podpisem byłego mera miasta Erikasa Tamašauskasa. Gdy jednak liberalowie poinformowali, że Tamašauskas został przyjęty do frakcji liberalów, Nowa Frakcja podczas przerwy swym nowym starostą mianowała Pranasa Paškevičiusa.

W Kłajpedzie będzie mowa o zakłóceniach rytmu serca

Dziś w Kłajpedzie rozpoczyna się tradycyjna międzynarodowa konferencja kardiologów „Aritmija Lietuva 2002”.

Podczas dwudniowej konferencji najwybitniejsi specjaliści tej dziedziny z USA, Izraela, Danii, Anglii, Litwy oraz innych krajów omówią najaktualniejsze problemy dotyczące rytmu serca, jego diagnostyki i nowości w leczeniu. Lekarze wymienią doświadczenia — jak w czas rozpoznania arytmii i udzielić szybkiej pomocy choremu. „W czas ujawniona choroba może zapobiec nagłej śmierci” — powiedział prezydent Litewskiego Stowarzyszenia Kardiologów Audrius Aidietis. Twierdzi on, że rytm serca człowieka może być zakłócony z powodu wad wrodzonych, ale najczęściej — nabytych.

Kończą się wykopaliska archeologiczne

Dobiegają końca wykopaliska archeologiczne w Wilnie na cmentarzysku żołnierzy armii Napoleona.

Jak poinformował kierownik badań archeologicznych Albinas Kuncevičius, badacze kończą pracę, gdyż odkopali wszystkie znalezione tu szczątki. Na cmentarzysku archeolodzy, po wznowieniu tej jesieni prac wykopaliskowych, w ciągu ostatnich dwóch tygodni odkopali szczątki około tysiąca żołnierzy. W ub. roku na tym cmentarzysku wykryto szczątki około 2 tys. żołnierzy armii Napoleona. Jak poinformował archeolog, dalsze prace będą kontynuowane w laboratorium, gdzie antropolodzy zbadają znalezione szczątki.

Litwę w tym roku odwiedziło mniej gości

W ciągu 8 miesięcy br. Litwę odwiedziło 2,791 mln obcokrajowców — o 1,1 proc. mniej w porównaniu z tym samym okresem ub. roku.

Litwę w sierpniu br. odwiedziło o 8 proc. obcokrajowców mniej niż w tym samym miesiącu ub. roku. Jest to największy spadek w ciągu ostatnich 8 miesięcy br., informuje Departament Statystyki. Najwięcej gości w tym roku mieliśmy z Rosji (29 proc.), z Łotwy (28 proc.), z Białorusi (16 proc.), z Polski (8 proc.). W ciągu 8 miesięcy br. za granicę wyjeżdżało 2,454 mln mieszkańców Litwy (o 6 proc. więcej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku).

(BNS)

Uwagde miłośników Moniuszki

Goście z Suwałk

Dzisiaj o godz. 18 w wileńskiej szkole muzycznej im. Balysa Dvarionasa (Kosciuškos 13) odbędzie się koncert, w którym zostanie przybliżona twórczość polskich kompozytorów, szczególnie zaś Stanisława Moniuszki. Wstęp wolny.

Szkoła Dvarionasa gości Państwową Szkołę Muzyczną I i II stopnia w Suwałkach pod kierownic-

twem Urszuli Nalaskowskiej, muzykologa, wicedyrektora szkoły, prezesa Stowarzyszenia Edukacji Muzycznej w Suwałkach.

W koncercie zabrzmie wiele pieśni tego twórcy, zainspirowanych polskimi, białoruskimi i litewskimi melodiami, których Moniuszko słuchał w dzieciństwie.

Zabrzmia m. in. urywki solowe z oper — „Halka”, „Hrabina”, „Ver-

bum nobile”, „Straszny dwór”, piosenki — „Złota rybka”, „Swaty”, „Dablibóg”, „Prząśniczka”, „Pieśń wieczorna”, „Kochać”.

Koncert odbędzie się dzięki staraniom Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. St. Moniuszki. Zostaną też nawiązane kontakty współpracy z Centrum oraz ze Szkołą Muzyczną im. B. Dvarionasa w Wilnie.

Inf. wł.

Ministerstwo Sprawiedliwości zarejestrowało LPPL

Start konkurenta AWPL

„Ludowa Partia Polaków na Litwie (LPPL) prowadzi «rozbijacką» działalność. Uważam, że dla społeczności polskiej wystarcza istnienie jednej partii, która powinna walczyć o nasze interesy. Pojawienie się nowej polskiej partii odbierze tylko elektorat od Akcji Wyborczej Polaków na Litwie” — powiedział „Kurierowi” poseł na Sejm Jan Mincewicz na wiadomość, że Ministerstwo Sprawiedliwości zarejestrowało nową polską partię na Litwie.

Jednak zdaniem parlamentarzysty oddelegowanego do Sejmu przez AWPL, Ludowa Partia Polaków na Litwie nie stanowi poważnej konkurencji dla Akcji Wyborczej, gdyż „rola i znaczenie ich są zupełnie niewspółmierne i nie do porównania”.

23 września w ministerstwie Sprawiedliwości Litwy została zarejestrowana Ludowa Partia Polaków na Litwie. Podanie o rejestrację przesłał LPPL Antonina Połtawiec złożyła 14 sierpnia.

LPPL liczy 513 członków i ma już aspiracje do udziału 22 grudnia w wyborach samorządowych. „Kurier” zasięgnął opinii znanych na Litwie działaczy polskich o ich stosunku do nowej polskiej partii.

Zdaniem liberała Aleksandra Popławskiego, jest przykrą sprawą, że na 250-tysięczną społeczność polską przypadają dwie partie. W zupełności wystarczyłoby jednej AWPL. Druga partia tylko „zbałamuci” elektorat, co nie pozwoli żadnej z tych partii przekroczyć wymaganej 5-procentowy próg wyborczy. „Chociaż uważam, że w Wilnie i rejonie wileńskim LPPL może rywalizować z Akcją, ale znowu — nie wyjdzie to na korzyść żadnej z nich” — stwierdził Popławski.

Zdaniem jednego z najbardziej doświadczonych parlamentarzystów polskiego pochodzenia, socjaldemokraty Artura Płokszy (w Sejmie od 1992 roku) o zasadności i potrzebie istnienia Ludowej Partii zdecydować wyłącznie wyborcy. Ale pojawienie się nowej partii i złama-

nie monopolu „powinno pójść na korzyść”. Możliwość ewentualnej współpracy z ludowcami-Polakami socjaldemokracy, zdaniem Płokszy, jeszcze nie rozpatrują.

Stwierdzić należy, że niestety, nikt z pytanym przez nas działaczy polskich nie wyrażał swego zachwytu z powodu wejścia na wąski „rynek wyborczy” Polaków na Litwie nowej partii narodowej. Mimo wszystko, podzielamy zdanie, że o wszystkim zadecyduje elektorat — zbliżające się wybory samorządowe pokażą, czy Polaków litewskich w pełni satysfakcjonuje działalność Akcji Wyborczej Polaków na Litwie.

Tymczasem prawdziwy założyciel LPPL, redaktor naczelny tygodnika „Nasz Czas”, Ryszard Maciejkianiec już rozpoczął kampanię wyborczą swej partii i ruszył „do narodu”. Na pierwszej stronie swego tygodnika (26 września-2 października) zamieszcza on relację z wykopków ziemniaków w Korwii, które zaszczylił swą obecnością.

Paweł Kobak

Maluchy z rodzin asocjalnych pozostaną poza burtą szkoły i przedszkola

Dziecko stało się towarem

(Dokończenie ze str. 1)

Jakimi argumentami kierowały się obie strony, oprócz finansowych? Zwolennicy nie otwierania zerówki w szkole uważają, że dla dzieci 5-6-letnich lepiej jest przebywać w przedszkolu, gdzie od lat stworzono tam warunki do pracy z maluchami, gdzie urządzone są pokoje zabaw, sypialnie itd. W tej sytuacji, powiadają oni, wiele dzieciaków mieszka w dalekich wsiach i będą miały one problem z dojazdem. Mogą więc te dzieci przyjąć przedszkola zarówno w Trokach, jak też w Starych Trokach czy innych miejscowościach, gdzie są grupy polskie. Zresztą już dwoje dzieci spośród tych, co miały być w szkole, przeszło do trockiego przedszkola „Obelėlė”.

Zwolennicy nauki w zerówce, jak powiedział dyrektor Marian Kuzborski, kierują się życzeniami rodziców i dobrem dzieci. Chodzi o to, że wszystkie, co do jednego dziecka, które zapisane są do zerówki, mają rodzeństwo i z przybyciem do Trok z najdalszych wsi — Strakiszek czy Zienkiszek nie będzie problemu. Nie można pominąć też tego, że dzieci te, przeważnie pochodzące z rodzin asocjalnych, otrzymają w szkole darmowe jedzenie, czego jak dotąd w przedszkolu nie ma (być może, mówili tu zwolennicy wychowania w przedszkolu, w przyszłości na pięcioletnie dzieci takie środki również będą wydzielone).

Ale najważniejsze, że wszyscy rodzice lub opiekunowie powiedzieli na wspólnym zebraniu

Dyrektor szkoły Marian Kuzborski obawia się, że dziesiątek dzieci pozostanie poza burtą
Fot. Marian Paluszkiwicz

z przedstawicielami kierownictwa oświaty rejonu, że do przedszkoli dzieci nie oddadzą, chcą tylko do szkoły. W ten sposób dzieci z biednych i trudnych rodzin zostaną bez opieki wychowawczej. I tu zaczyna się już inny problem.

— Cała społeczność powinna dbać o dobrą renomę przedszkoli, a u nas jest odwrotnie, próbuje się przeciągnąć dzieci do szkoły — powiedziała „Kurierowi” dyrektor przedszkola trockiego „Obelėlė” Żaneta Wasilenko.

Do polskiej grupy tego przedszkola uczęszcza 11 dzieci w różnym wieku — od roku do sześciu. Do całego przedszkola uczęszcza 160 dzieci. Uważa ona, że otwarcie w szkole zerówki dla pięcioletków stworzy precedens na przyszłość, gdyż to może podważyć istnienie przedszkoli. Według dyrektorki, gdy nie będzie w przedszkolu pięcioletków, a jedynie dzieci w wieku

1-4 lat, samorząd może nie wydzielać na takie przedszkola środków, bo będzie to „instytucja nieformalna”.

— Właśnie dlatego są tutaj przedstawiciele przedszkoli ze Starych Trok, Rudziszek i in. Wszyscy są zaniepokojeni — mówi Żaneta Wasilenko.

Chcąc dowiedzieć się więcej o opinii na ten temat kierownictwa przedszkola w Starych Trokach, „Kurier” zwrócił się do jego dyrektorki Marii Pucz, jak dowiedzieliśmy się, aktywnej działaczki AWPL i ZPL. Rozmowy z nami odmówiła kategorycznie:

— „Kurier”? Nie mam zaufania do waszej gazety i nic nie powiem. Trudno.

Nie chciałoby się przypominać — ale widocznie trzeba — przy tej okazji urzędnicze państwowej o Ustawie o Informowaniu Społeczeństwa z roku 1996, na mocy której osoba urzędowa powinna udzielać informacji środkom masowego przekazu. Ostatecznie, gdyby „Kurier” wypaczył jej myśl, mogłaby podać go do sądu. Byłaby to doskonała okazja, by procesować się z nie lubianą gazetą. Ale to też inny temat.

Natomiast do tematu jest jeszcze inny fakt — na radnego samorządu trockiego a kierownika wydziału oświaty rejonu wileńskiego Jarosława Narkiewicza przyszedł anonim, w którym na zakończenie się mówi: „Narkiewicz, gdyby mógł, dla każdego polskiego dziecka otworzyłby polską klasę”.

Krystyna Adamowicz

Funkcjonariusze ostrzegali żartownisia Internetowe pogroźki

Departament Bezpieczeństwa Państwowego (DBP) ostrzegł 24-letniego mężczyznę w związku z szerzeniem przemocy i etnicznej nienawiści w internecie.

Jak informuje DBP, funkcjonariusze oficjalnie ostrzegli wileńciana A. M., który 10 września na stronie internetu www.delfi.lt, komentując artykuł „Polujący na naziistów”, informujący o 51 potencjalnych zbrodniarzach wojennych, zachęcił do rozpoczęcia polowania na Żydów i zaproponował wynagrodzenie pieniężne.

Za publiczne podżeganie do rozprawy fizycznej z cudzoziemcami Kodeks Karny przewiduje karę pozbawienia wolności do 5 lat.

Zgodnie z komunikatem, A. M., który jest pracownikiem pewnego prywatnego przedsiębiorstwa wileńskiego, był bardzo zaskoczony, że za jego czyn przewidziana jest tak ciężka kara i sugeruje, że „zażartował”.

Jak informuje DBP, młody mężczyzna „bardzo żałował swego czynu i w przyszłości obiecał, że nic podobnego nie zrobi”.

„Tym razem DBP ograniczył się do oficjalnego ostrzeżenia, ale jeśli podżeganie do przemocy i nienawiści etnicznej w internecie, z którego korzysta obecnie 16 proc. mieszkańców Litwy, nadal będzie trwało, te osoby zostaną pociągnięte do odpowiedzialności karnej” – głosi komunikat prasowy DBP.

DBP informuje, że liczne strony internetu różni osobnicy wykorzystują do chuligańskich wybrków, niekiedy przerażających się w propagowanie przemocy i nienawiści etnicznej.

Pracownicy służby bezpieczeństwa twierdzą, że oświadczeń otwarcie manifestujących wrogość wobec Żydów, Cyganów i innych narodowości, na litewskich stronach internetu nie brakuje „niemal codziennie”. (BNS)

Zbliżają się Targi Książki we Frankfurcie 5,1 mln — na promocję kultury

Na Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie, na które Litwa zaproszona została na prawach honorowego gościa, zostanie zaprezentowana twórczość 29 pisarzy litewskich, edycje 24 oficyn kraju jak też urządzone zostaną stoiska, zapoznające z historią i kulturą Litwy.

Poinformowali o tym organizatorzy promocji Litwy na targach podczas zorganizowanej wczoraj w ambasadzie niemieckiej w Wilnie konferencji prasowej, poświęconej zbliżającej się imprezie. Targi Książki we Frankfurcie odbędą się w dniach 9-14 października.

Jak twierdzą organizatorzy, ogółem w Niemczech ma się odbyć 220 imprez zapoznających z kulturą Litwy, natomiast podstawowa ekspozycja Litwy na targach zajmie powierzchnię tysiąca metrów kwadratowych, a ponadto 6 wydawnictw kraju będzie miało odrębne stoiska.

Jak twierdzi wiceminister kultury Ina Marčiulionytė, przy każdym stoisku, poświęconym okresom historycznym Litwy, literaturze, odrębnym twórcom i kulturze, umieszczone zostaną wyczerpujące katalogi.

„Tak wielu katalogów w językach obcych o Litwie jeszcze nigdy nie było” – twierdzi wiceminister.

Europarlament ostrzega Komisję Europejską Zachować suwerenność

Przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych, Praw Człowieka oraz Ogólnego Bezpieczeństwa i Polityki Obronnej Parlamentu Europejskiego Elmar Brok ostrzegł Komisję Europejską, aby bez zgody Litwy nie rozpatrywać możliwości bezwizowej komunikacji z obwodem kaliningradzkim pociągami pociągami pociągami.

W liście skierowanym w ubiegłym tygodniu do prezydenta Komisji Europejskiej Romana Prodiego Brok pisze, że mieszkańcy Litwy taki krok uznaliby za kolejną decyzję „wielkich” mocarstw „całkowicie ignorującą i negującą życzenia małych państw”.

Wczoraj na spotkaniu w Strasburgu z członkami dwóch wpływowych w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy (ZP RE) komite-

tów spraw ekonomicznych i rozwoju oraz spraw politycznych Brok powtórzył, że w rozstrzygnięciu sprawy tranzytu nie może być naruszona suwerenność Litwy.

Po spotkaniu Brok odpowiedział na pytania korespondenta BNS.

„Mogę zrozumieć, że Rosja życzy wygodnej komunikacji z Kaliningradem, ale swoją drogą musimy uszanować suwerenność takich państw, jak Litwa i nie możemy zrobić niczego wbrew woli i uczuciom mieszkańców Litwy” – powiedział Brok. Zaznaczył on również, że sprawa umożliwienia obywatelom Rosji bezwizowej podróży tranzytowej przez Litwę do obwodu kaliningradzkiego i z niego pociągami pociągami może być rozpatrzona dopiero po przystąpieniu Litwy do Unii Europejskiej. (BNS)

Bolesne tematy na konferencji o holokauście Trudne pojednania

(Dokończenie ze str. 1)

Profesor jest wybitnym badaczem dziejów drugiej wojny światowej i okupacji hitlerowskiej oraz autorem książek: „Okupowanej Warszawy” „dzień powszedni” (trzy wydania polskie, przekład niemiecki i angielski) i „U progu zagłady. Zajścia antyżydowskie i pogromy w okupowanej Europie” i in.

Do Wilna również przybyli Feliks Tych, dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, jak również przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej.

Wczoraj, przed odlotem do Warszawy, prof. Szarota udzielił wywiadu „Kurierowi Wileńskiemu”.

Pan Profesor do Wilna przybył po raz pierwszy. Choć pewne związki z naszym miastem podobno istnieją...

— To się może wydać bardzo, bardzo dziwne, ale nie tylko pierwszy raz jestem w Wilnie, ale w ogóle pierwszy raz w życiu przekroczyłem wschodnią granicę Rzeczypospolitej. A jestem rocznik 1940. To jest nieprawdopodobne, ale całkiem nie jest to rzadki wypadek w moim kraju.

Moje związki z Wilnem są bardzo niewielkie. Tym niemniej wiedziałem, że gdy przyjadę do Wilna, to na Cmentarzu na Rossie będę szukał grobu Czesława Jankowskiego.

Irena, córka tego znanego pisarza, publicysty i dziennikarza przedwojennego „Słowa”, była drugą żoną mojego dziadka Marceliego Szaroty, m. in. również historyka.

Drugi mój związek z Wilnem, Litwą istnieje także. Mianowicie przed kilku laty opublikowałem w Polsce artykuł na temat głośnej sprawy śmierci Teodora Bujnickiego, przyjaciela Czesława Miłosza. Starłem się bardzo rzetelnie poznać dzieje Wilna od roku 1930 do 1944, zapoznałem się m. in. z polską prasą wileńską okresu wojennego, a przy tym starałem się zrozumieć tragedię człowieka, poety, który został zlikwidowany przez polskie podziemie za pracę w prosowieckiej „Prawdzie Wileńskiej”.

Związek z Litwą jest jeszcze taki, że moim przyjacielem z Instytutu Historii, jak również kolegą z lat studenckich, jest prof. Henryk Wisner, szeroko znany badacz dziejów Litwy.

Jakie są wrażenia Pana Profesora z międzynarodowej konferencji o holokauście, która wczoraj wieczorem zakończyła obrady?

— Zdziwiło mnie bardzo, że ta konferencja, poświęcona popelnionym przez III Rzeszę zbrodniom na terenie Litwy, zupełnie pomija fakt, że podczas okupacji niemieckiej byli zabijani także Polacy. Mielimy wzmuszającą uroczystość w Ponarach, ale tam nie padło ani jedno słowo, które by przypominało, że oprócz Żydów jest to miejsce martyrologii Polaków, m. in. polskiej inteligencji. Nawet nie zwrócono uwagi, że jest specjalna polska kwatera ofiar.

W kontekście konferencji należy zauważyć, że Litwini zdobyli się na odwagę przyznania się do pewnych swych czarnych kart historii. To jest bardzo pozytywne. Wracam do Warszawy z przekonaniem, że w sprawach litewsko-żydowskich poczyniono milowy krok.

Marzę, żeby podobny milowy krok został dokonany w kierunku polsko-litewskim.

W swym wystąpieniu mówił Pan Profesor o smutnych okolicznościach żydowskiej tragedii w czerwcu 1941 r.

Wracam do Warszawy z przekonaniem, że w sprawach litewsko-żydowskich poczyniono milowy krok. Marzę, żeby podobny milowy krok został dokonany w kierunku polsko-litewskim
Fot. Marian Paluszkiwicz

w Kownie, przywołując również wydarzenia w Jedwabnem. Nie kwalifikuje Pan wydarzeń z d. 23-24 czerwca do powstań narodowych?

— Mówienie o powstaniu narodowym w dniu 23 czerwca 1941 r. w Kownie jest nadużyciem. Od części można zrozumieć Litwinów i ich poczynania w krótkim okresie 22-23 czerwca, kiedy to armia sowiecka wycofywała się, zaś litewscy przywódcy pragnęli zadeklarować wkraczającym hitlerowcom, że są gospodarzami tej ziemi.

Podobna koncepcja przyświecała Polakom, gdy organizowali akcje pt. „Burza” w 1944 r. Pragnęli oni wyzwolić miasta od hitlerowskich wojsk swoimi siłami, po czym spotkać Armie Czerwoną, zaznaczając, że „są u siebie”.

Przyznać jednak należy, że aluzje litewskich liderów były zbyt daleko zaawansowane. Zupełnie nie zapowiadało się, że III Rzesza zgodzi się na utworzenie podobnego państwa, jak Słowacja pod kierownictwem księdza Tiso. Niemcy litewskiego lidera Škirpę przeciw nawet nie wypuścili z Berlina.

W niektórych miejscowościach poza Kownem działania społeczności litewskiej, która wypędzała przedstawicieli władzy sowieckiej i przejmowała władzę, miały cechy powstania narodowego.

Lecz na pewno nie w Kownie. Powstanie tu sprowadziło się, niestety, do rozprawy z Żydami. 24 czerwca wieczorem Niemcy rozpoczęli zdobywać miasto, zaś pogromy odbywały się począwszy od 23. 25 czerwca Niemcy montują dalsze akcje, gdzie Litwinom planują rolę siły wykonawczej.

W odniesieniu do tego, co się działo w Polsce, m. in. również do sprawy Jedwabnego, warto przypomnieć ogólne stanowisko Rządu Polskiego w Londynie.

Generał Władysław Sikorski w instrukcji dla kraju z 23 czerwca 1941 r. przestrzegał o możliwych prowokacjach Niemców w celu włączenia Polaków do akcji antyżydowskich na terenach nowo okupowanych. Ten dokument, którego urywki czytałem, dla wielu ludzi jest mało znany i wstrząsający.

Również głosy protestu wobec antyżydowskich akcji rozlegały się w konspiracyjnej prasie, roczniki której dokładnie przestudiowałem. Sądzę, że litewskich wypowiedzi o podobnym charakterze bym nie znalazł.

Chciałbym zwrócić uwagę na inny mało znany fakt, że dowódca niemiecki Rasch we Lwowie wystosował pismo do dowództwa Wermachtu z propozycją włączenia do antyżydowskich akcji Polaków, wskazując na przykład Ukraińców.

Z Berlina nadeszła odpowiedź, że Polaków nie należy do tzw. akcji oczyszczających włączać, bowiem dowództwo niemieckie o Polakach myślało, jak o następnej grupie, którą po Żydach trzeba likwidować. Polacy dla III Rzeszy to wróg ewidentny. Już począwszy od kampanii wrześniowej Polacy hitlerowcom są, jeśli nie narodem do wytepienia jak Żydzi, to na pewno do wielkiej rozprawy z nimi. Tu jest zasadnicza różnica uwzględniając relacje litewsko-niemieckie.

Pan Profesor uczestniczył również w polsko-litewskim spotkaniu historyków, które przed dwoma tygodniami miało miejsce w Instytucie Pamięci Narodowej w Warszawie. Z ogólnych prasowych doniesień wynika, że między opiniami badaczy obu krajów nadal jest ogromna, wręcz przerażająca, przepaść.

— Nie mogę w całości ocenić tej dwudniowej konferencji, bowiem byłem obecny tylko pierwszego dnia i tylko do południa.

Po wysłuchaniu kilku referatów, powiem niedwuznacznie, byłem bardzo przerażony. Dostrzegłem sytuację jako zupełnie tragiczną. Dialog, do którego z całą pewnością dąży strona polska, jest na razie trudno możliwy. Do pojednania — wydało mi się — jest bardzo daleko.

Historycy Instytutu Pamięci Narodowej zapewnijają, że usilnie będą ten dialog kontynuować. Podobnie trudno jest na odcinku polsko-ukraińskim, ale wydaje mi się, że sprawy tam posuwają się znacznie lepiej.

Nieporównywalnie szybciej odbywa się porozumienie polsko-niemieckie. Sam uczestniczę w wielu imprezach z niemieckimi naukowcami. A przecież jeszcze niedawno stosunki z Niemcami były tragiczne. Jednak w świadomości obu narodów zaszła wielka zmiana.

Polacy zrozumieli, że Niemcy nie mają żadnych roszczeń wobec Wrocławia i innych ziem, które przed 1939 r. należały do III Rzeszy, nie mają żadnych roszczeń imperialistycznych, zaś widzą w naszym kraju godnego partnera w sprawach politycznych i gospodarczych wobec jednoczącej się Europy. Zrozumieli również, że wielowiekowa obecność kultury niemieckiej chociażby w tymże Wrocławiu, to składowa część historii miasta, od której nie da się uciec.

Podobnie muszą uświadomić sobie Litwini: nikt im nie zamierza zabrać Wilna, ale muszą się zdobyć na godny stosunek do kultury polskiej, do śladów polskości w tym mieście.

Na odsłoniętej niedawno w Wilnie tablicy pamięci Ignacego Domeyki musiało się znaleźć chociaż jedno zdanie po polsku...

Andrzej Pukszt

Wczoraj w Milanie odbyła się prezentacja wiosenno-letniej kolekcji „Exte”. Modelka demonstrowała jeden z modeli tej kolekcji. Fot. EPA-ELTA

Rosja

Znaleziono małpy

Znaleziono 11 z 12 małpek z zagrożonego wyginięciem gatunku lwiątek, które skradziono w nocy z wtoru na środek z ogrodu zoologicznego w Petersburgu.

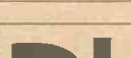
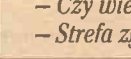
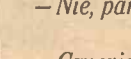
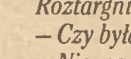
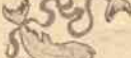
Małpki zostały znalezione przez milicję i wkrótce będą oddane petersburskiemu zoo – poinformowano w miejskim urzędzie spraw wewnętrznych. Zatrzymano jednego ze złodziei rzadkich zwierząt, z których każde warte jest około 500 dolarów.

Ogród zoologiczny w Petersburgu jest jednym z najstarszych na świecie; liczy sobie już ponad 120 lat. Mieści się w centrum Petersburga – drugiego co do wielkości miasta w Rosji – i ma wielką kolonię małp. W lutym z ogrodu tego skradziono dwie lwiątki. Zostały odnalezione u człowieka, który kupił je na targu.

Lwiątki to małpki o smukłym ciele, długości do 40 cm, z 35 – centymetrowym ogonem. Ciężar największych osobników dochodzi do 550 g. Mają długą sierść o pięknym pomarańczowoczerwonym ubarwieniu. Żyją w niewielkich grupach rodzinnych.

Są gatunkiem rzadkim, zagrożonym wyginięciem. Gatunek ten jest objęty intensywnym międzynarodowym programem hodowlanym przez placówki naukowe i ogrody zoologiczne. (PAP)

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Dzisiaj powiedzie Ci się w wielu przedsięwzięciach. W kontaktach z ważnymi osobami zabłyśniesz doświadczeniem i intelektem. Zostanie to dobrze przyjęte a jeszcze lepiej ocenione. Życiową poprzeczkę stawiaj jednak na miarę własnych możliwości.

BYK. Dzisiaj Kosmos okaże się dla Ciebie bardziej łaskawy. Wszelkie działania znajdują się pod jego korzystnym wpływem. Twoja sprawność intelektualna będzie na wysokim poziomie. Możesz więc z powodzeniem realizować nawet najśmielsze plany.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj możesz liczyć na bardziej korzystne wpływy kosmiczne. Także w pracy, jak również w sferze uczuć spodziewaj się powodzenia. Postaraj się jak najwięcej uwagi i czasu poświęcić swojej karierze zawodowej.

RAK. Księżyc w Bliźniętach sprawi, że będziesz dziś wyjątkowo ruchliwy i niespokojny. Nadmiar energii staraj się więc rozładować w działalności zawodowej. Twoja aktywność może okazać się jednak dość męcząca dla otoczenia.

LEW. Dzisiaj masz bardziej sprzyjającą aurę. Pewne sprawy wyjaśnią się i spojrzysz na nie z zupełnie innej strony. Łatwiej Ci także będzie porozumieć się z otoczeniem.

PANNA. Nie wszystkie sprawy potoczą się dziś po Twojej myśli. Nie zrażaj się jednak drobnymi niepowodzeniami. Przygotuj się solidnie do zawodowych wyzwań. Za sprawą Merkurego możesz wykazywać nadmierną drobiazgowość lub chęć izolowania się od grupy.

WAGA. Dzisiaj swoją aktywność i energię skieruj na działalność społeczną. W tej dziedzinie uda Ci się teraz najwięcej osiągnąć. Prawdopodobnie też zyskasz jakieś nowe umiejętności. Zajęcia wymagające pracy zespołowej nie przyniosą ani zadowolenia, ani korzyści.

SKORPION. Poczujesz się dziś zmęczony i wyczerpany nerwowo. Zachowaj więc ostrożność we wszelkich przedsięwzięciach. Zwłaszcza związanych z pracą zawodową. Nikomu nie powierzaj swoich sekretów ani oszczędności.

STRZELEC. Wszelkie znaki na niebie wskazują, że uda Ci się dziś załatwić kilka ważnych spraw. Korzystaj więc z przyjaznych wpływów Kosmosu i realizuj swoje marzenia i plany. Sprawy dotyczące finansów posuwają się może zbyt wolno, ale za to we właściwym kierunku.

KOZIOROŻEC. Dzisiaj Kosmos ześle Ci dostateczną ilość energii abyś uporał się z każdą przeszkodą. Jej pozytywne wpływy odczujesz także w sferze uczuć. Uciążliwe problemy uda się wreszcie rozwiązać.

WODNIK. Na pierwszy plan wysuną się dziś problemy majątkowe i rodzinne. I nimi należałoby się teraz najpilniej zająć. Wiele wskazuje na to, że Twoje wysiłki zostaną nagrodzone. Sprawy uczuciowe toczą się w dobrym kierunku.

RYBY. Twoje samopoczucie nie będzie dziś najlepsze. Uda Ci się jednak zmobilizować i pokonać pewne przeciwności losu. Konkurencja i rywale staną się wobec Ciebie bezsilni. Niewykluczona niewielka, ale dość odczuwalna poprawa w finansach.

USA: Żeglarz spędził na morzu 4 miesiące

Jadł ryby, żółwie i ptaki

Żeglarz, który wypłynął z Południowej Kalifornii na jednodniowy rejs, przetrwał na morzu 4 miesiące żywiąc się rybami, żółwiami i ptakami łapanymi na przynętę, umieszczoną na maszcie swej dryfującej łodzi.

Marynarka wojenna USA uratowała w zeszłym tygodniu 62-letniego Richarda Van Phama, wietnamskiego imigranta w pobliżu Kostaryki, a więc prawie 4.000 km od Long Beach, gdzie zaczęła się jego odysea – poinformował rzecznik US Navy.

Pham zamierzał na swej 8-metrowej łodzi popłynąć na Wyspę Catalina, leżącą zaledwie 35 km od brzegu. Jednak w połowie drogi zerwał się silny sztorm, łamiąc maszt i ster jachtu, który dryfując zbaczał z kursu. Na dodatek zepsuły się także radio oraz zapasowy silnik.

Wietnamczyk dryfował śpiąc, czytając stare gazety i wyglądając rątko. Mógł nawet oglądać wideo na małym telewizorze zasilanym przez słoneczne baterie.

Niefortunny żeglarz przetrwał je-

dząc ryby, żółwie, morskie ptaki i pijąc wodę deszczową. Pechowca wcale nie szukano, bo Pham jest samotny i mieszka na łodzi w Zatoce Long Beach. Przybył do USA z Wietnamu w 1976 jako polityczny uchodźca.

Wietnamczyka odnalazł samolot patrolujący wody przybrzeżne Pacyfiku w poszukiwaniu przemytników narkotyków. Kiedy do Phama dotarł kuter US Navy, ten sądził, że znajduje się w pobliżu Hawajów. (PAP)

Zwiększyła się różnica między najzamożniejszymi a najuboższymi

Wzrósł margines biedy w USA

W ciągu ostatniego roku wzrósł odsetek Amerykanów żyjących w nędzy i nieco się zmniejszyły realne dochody średniej amerykańskiej rodziny – poinformowało Biuro Spisu Ludności USA.

Jak podano w dorocznym raporcie biura, w 2001 r. dalszych 1,3 miliona Amerykanów znalazło się poniżej oficjalnego progu ubóstwa. Wynosi on 14.128 dolarów dochodu rocznie na czteroosobową rodzinę, albo 9.039 dolarów na indywidualnego obywatela (liczby te koryguje się co roku zależnie od inflacji).

W rezultacie, po raz pierwszy od 1993 roku odsetek biednych wzrósł – z 11,3 procent w 2000 r. do 11,7

procent w roku ubiegłym, kiedy – jak obliczono – 32,9 mln Amerykanów żyło poniżej progu ubóstwa. Średni dochód rodziny w USA spadł w 2001 r. o 934 dolary, czyli o 2,2 procent – do 42.228 dolarów – w porównaniu z rokiem poprzednim. Jest to pierwszy jego spadek od 1991 r. Zmniejszenie dochodów zanotowano we wszystkich regionach z wyjątkiem stanów północno-wschodniego wybrzeża. Jednocześnie powiększyła się różnica między dochodami najzamożniejszych i najuboższych obywateli.

Zdaniem specjalistów, tendencje te można wytłumaczyć efektami zeszłorocznej recesji, z której gospo-

darka wciąż nie może się na dobre podźwignąć.

Oczekuje się, że nieznaczne zużycie społeczeństwa zostanie wykorzystane przez polityków w kampanii przed zbliżającymi się wyborami do Kongresu. Demokraci oświadczyli już, że najnowsze dane dowodzą fiaska polityki gospodarczej prezydenta Busha. Przedstawiciele administracji przypominają, że spowolnienie wzrostu nastąpiło jeszcze przed dojściem Busha do władzy. Prezydent wyraził optymizm, mówiąc, że wysoka wydajność pracy, niska inflacja i niskie stopy procentowe stwarzają podstawy do wzrostu gospodarki. (PAP)

Niedźwiedzie brunatne są objęte ochroną

Wypchany niedźwiedź na granicy

1,5-metrowego niedźwiedzia brunatnego, wprawdzie wypchanego, ale wyglądającego jak żywy, dostrzegli nocą ze środy na czwartek celnicy w kabinie ciężarówki na przejściu w Koroszczynie k. Terespolu.

Jak poinformowała rzeczniczka Izby Celnej w Białej Podlaskiej Barbara Korwin, 39-letni Rosjanin, kierowca ciężarówki jadącej do Francji, nie miał żadnych dokumentów na przewożony okaz. Niedźwiedzia za-

trzymano, a kierowca ma stanąć przed Sądem Grodzkim w Białej Podlaskiej.

Niedźwiedzie brunatne są objęte ochroną na podstawie międzynarodowej Konwencji Waszyngtońskiej – powiedziała Barbara Korwin. – Obrót towarowy z zagranicą takimi okazami wymaga okazania na granicy specjalnych zezwoleń CITES.

– To był pierwszy przypadek ujawnienia przez celników z naszej

izby przewozu wypchanego niedźwiedzia – powiedział koordynator ds. CITES z białskiej Izby Celnej Jarosław Wojewoda. Od 1998 roku celnicy zatrzymali ok. 10 trofeów niedźwiedzich, głównie skór. Udaremniano także przemyt trofeów innych objętych ochroną zwierząt: krokodyli, hipopotama, lwa, lampartów, bawołu, zebra, antylopa, wilków, a także żywych zwierząt, w tym krokodyla, pytonów, żółwi stepowych. (PAP)

Uśmiechnij się

Wieżę przez granicę facet papugę. Celnik pyta:
– A co za papugę kto zapłaci? No, chyba że będzie wypchana, to bez cła.

Na to papuga:
– Nie wyglupiaj się Stachu, zapłać...

Roztargniony profesor pyta swoją sekretarkę:

– Czy była pani wczoraj w teatrze?
– Nie, panie profesorze, wieczór spędziłam w tożku...

– Czy wiecie, że maluch jest tak samo bezpieczny jak Volvo?
– Strefa zgniotu kończy się na silniku.

Plon' 2002

Chętnych wzięcia udziału w tradycyjnym na Wileńszczyźnie Święcie Plonów rejonu wileńskiego UPRZEJMIE ZAPRASZAMY do wsi Pikieliszki (gmina Rzesza) w dniu 28 września br. Uroczyste otwarcie święta - o godz. 10.00.

Na Państwa czeka wystawa plonów, wystawa rzemiosła artystycznego, koncert, wesola zabawa, smaczne dania i wszelkie inne atrakcje.

Samorząd rejonu wileńskiego

(Zam. 462)

O tym wiedzą tylko prezydent i premier

Ścisłe tajne

Departament Bezpieczeństwa Państwowego już w ciągu półtora roku prowadzi szczególnie utajoną operację przeciwko międzynarodowej mafii narkotykowej. W ciągu akcji skonfiskowano około 20 kg kokainy i zlikwidowano ponad 10 kanałów dostarczania narkotyków.

Celem tajnej operacji jest wykrycie kanałów dostarczania środków odurzających i dróg tranzytowych z Azji do USA i Europy Zachodniej. O działalności departamentu w tej dziedzinie informowany jest prezydent i premier, szczegółów operacji funkcjonariusze nie mają prawa ogłaszać. Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego Mečys Laurinkus mógł tylko powiedzieć, że uzgadniając działania z jednym z państw zagranicznych, wykryto grupę osób, przewożących narkotyki do państw Europy Zachodniej, ustalono też grupy działające w krajach Europy Wschodniej. Jak powiedział szef departamentu, zainicjowany latem ub. r. cykl operacji wciąż trwa. Większa część działań kończy się za granicą, dlatego istnieje zobowiązanie na razie nie ogłaszać ich

w środkach masowego przekazu.

Według oficjalnej statystyki, na Litwie co roku konfiskuje się 1-2 kg kokainy, oficjalnie nie zamknięto żadnego kanału dostarczania narkotyków czy też wykryto grupę mafijną. Zdaniem Laurinkusa, departament zwiększoną uwagę kieruje nie na zatrzymanie pojedynczego dealera, ale na wykrycie międzynarodowych kanałów.

„Można powiedzieć, że od połowy ub. r. departament razem z zagranicznymi służbami specjalnymi wykrył i zlikwidował 7 kanałów narkotykowych wiodących przez Litwę oraz inne państwa, ustalił i wykrył dwie grupy przestępcze, zorganizowane za granicą i mające powiązania z Litwinami. Zatrzymano działalność podziemnego laboratorium metamfetaminy, zagrożono drogę działalności kilku zorganizowanych grup na Litwie, zajmujących się biznesem narkotykowym” – powiedział dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego.

Podczas 9 wspólnych operacji z kolegami z zagranicy zatrzymano 12 kurierów narkotyków oraz organizatorów.

Prawo do dłuższego urlopu

Napięcie i ryzyko zawodowe

Rząd wydłużył roczne urlopy dla medyków, pracujących w zakładach karnych. W tym tygodniu zdecydowano, że pracownicy tej sfery otrzymają urlop 42 dni kalendarzowych, jeśli w wymienionych zakładach karnych staż pracy jest nie mniejszy jak 3 lata.

Taką decyzję rząd przyjął ze względu na to, że praca medyków w więzieniach jest związana z zwiększonym napięciem nerwowym i emocjonalnym oraz ryzykiem zawodowym. Postanowienie to zostało przyjęte w ramach planu

niezwłocznych środków, zatwierdzonego przez rząd, celem którego jest walka z rozprzestrzenieniem się HIV w zakładach karnych. Po letnim wybuchu wirusa w olickim zakładzie karnym robót poprawczych o zaostrzonym rygorze medycy zaczęli masowo zwalniać się z pracy.

Według danych z 1 lipca br., w 14 zakładach karnych, podlegających gestii Departamentu Więziennego, było 270 etatów specjalistów nadzoru zdrowia, pracuje zaś 250 osób. W więzieniach Litwy obecnie przebywa około 11 800 skazanych.

Zdesperowany mężczyzna groził wybuchem

Gazowy terrorysta

W środę pod wieczór w Kownie niestrzeżony 40-letni Rimantas Bučinskas w swoim mieszkaniu w drewnianym domu zabarykadował drzwi, wybił ręką szybę w oknie i groził, że wysadzi dom w powietrze.

Mężczyzna przez zakratowane okno demonstrował, jak odkręca kurek, mówił, że zaraz zapali zapalniczkę. Na miejsce incydentu przybyli strażacy, policjanci i lekarze. Medycy przekonali Bučinskasa, aby przez rozbitą szybę podał zranioną rękę.

Opatrując ranę lekarze wmówili mężczyźnie, aby wyszedł na podwó-

rze. Negocjacje z terrorystą trwały ponad godzinę, jednak ten posłuchał tylko matki, która przyjechała później. Gdy Bučinskas wyszedł na podwórze, lekarze odwieźli go do ambulatorium. Po udzieleniu pomocy medycznej mężczyznę odesłano do domu. Wczoraj Bučinskas tłumaczył policjantom, że w przededniu incydentu pokłócił się z kochanką. Jego zdaniem, kobieta mu zarzuciła, że nigdzie nie pracuje i nie ma pieniędzy. Mężczyzna zapewniał, że chciał tylko postraszyć przyjaciółkę, wybuchu zaś wcale nie planował.

Pierwsza wpadka

Internet na haju

W wileńskiej kawiarni z Internetem policja zatrzymała podejrzanego o handel narkotykami i środkami psychotropowymi.

16-letni A. J. został ujęty w kawiarni „Planeta” przy ul. Švitrigailos. Znalaziono u niego 20 g amfe-

taminy i 17 tabletek „Extasy”. Wszczęto sprawę karną. Za to przestępstwo grozi kara od 5 do 10 lat pozbawienia wolności.

Zatrzymany A. J. trafił na policję po raz pierwszy, po przesłuchaniu został zwolniony.

Malutki Davidas jest w ciężkim stanie

Wyraźne przestępstwo

W tym tygodniu mariampolscy funkcjonariusze, nie mogąc się doczekać oficjalnych wniosków ekspertów, wytoczyli sprawę karną o obrażenie ciała trzymiesięcznego Davidasa Bartkevičiūsa. Policja zatrzymała podejrzanego o to przestępstwo – ojca dziecka, 22-letniego Nerijusa Tenenisa.

Jak podaje policja, podejrzany, przyjaciel matki malutkiego Davidasa, neguje, iż używał przemocy wobec synka i twierdzi, że tylko kilka razy niechcący wypuścił go z rąk. To samo opowiadała matka chłopczyka, 20-letnia Jurgita Bartkevičiūtė. Jej zdaniem, przed tygodniem dziecko niechcący wypadło z rąk i uderzyło

się o drewnianą część fotela. Takie tłumaczenia funkcjonariusze określają jako nierealne.

W Kowieńskich Klinikach Medycznych, gdzie od poniedziałku leczony jest Davidas, medycy ustalili dziecku mnóstwo złamań żeber, nóg, czaszki i obojczyka. Lekarze zauważyli, że maleństwo ma w kilku miejscach uszkodzenie czaszki i złamanie obojczyka, które już zdążyło się zagoić. Przypuszcza się, że obojczyk, który zrósł się nieprawidłowo, został złamany przed trzema tygodniami. Na ciele maleństwa widniały również sińce. Obecnie stan malutkiego pacjenta jest ciężki, ale stabilny.

Stolica kryminalna

Kradzieże w tym samym czasie

Jak podaje wileński Główny Komisariat Policji, 25 września w stolicy zanotowano 119 przestępstw, w tym: 5 obrażeń ciała, 5 rabunków, 13 przypadków zniszczenia mienia, 9 chuligańskich ekscesów, 2 oszustwa i 85 kradzieży. Uprawdono 4 samochody, znaleziono – 1. Okradziono 16 samochodów i 6 mieszkań. Znalaziono zwłoki 2 osób.

Właściciel prywatnego przedsiębiorstwa „Čemeda” poinformował policję, że w dniach 24-25 września, z pomieszczenia przy ul. Jeruzalski 21, po wycięciu krat w oknie, skradziono procesor, pistolet gazowy i dawny nóż-bagnet.

R. B. (1968 r. ur.) powiadomił funkcjonariuszy, że w dniach 24-25

września na ul. Liepyno, po wybraniu tylnego okna w samochodzie Toyota Land Cruizer, skradziono aparat fotograficzny, radiomegnetolę, dwa nagłaśniacze, torbę sportową, zawierającą ubrania. Straty – 800 litów. Z kolei M. K. (1947 r. ur.) zawiadomił, że w dniach 24-25 września po wyważeniu drzwi piwnicy przy ul. Baltupio, skradziono 10 opon zimowych. Straty – 2 100 litów.

Stołeczni funkcjonariusze zatrzymali 21 podejrzanych o popełnienie przestępstw. Za wykroczenia administracyjne ukarano 158 osób, w tym – 5 pijanych kierowców. Zanotowano 10 kłótni rodzinnych. Do domu noclegowego „Sala” przywieziono 6 osób.

Ani oskarżeni, ani uniewinnieni

Litwini w zawieszeniu

Wczoraj talliński sąd okręgowy rozpatrywał pytanie, czy należy dodatkowo badać sprawę karną zabójstwa biznesmena Witalija Chajtowa, jak tego wymagał sąd miejski.

Prokurator Hinge Brand oprotowała wyrok sądowy, na podstawie którego 16 lipca ogłoszono, że według zebranych zeznań nie można ogłosić wyroku oskarżającego ani też uniewinniającego. Sąd zastawił podejrzanych Litwinów: 34-letniego Žilvinasa Gudonisa i 33-letniego Antanasa Kazlauskasa – w areszcie. Prokurator powiedziała, że, jej zdaniem, wina obu jest udowodniona i obywatele Litwy powinni zostać skazani za zamordowanie Chajtowa. Prokurator żądała odwo-

łania decyzji sądu miejskiego i wyznaczenia do rozpatrywania tej sprawy nowego kolegium sądowego.

Za zabójstwo Chajtowa oraz nielegalnie przywiezienie broni do Estonii i jego posiadanie oskarżyciel prosiła wyznaczyć Gudonisowi 13 lat więzienia, za zorganizowanie morderstwa – Kazlauskasowi grozi 11 lat pozbawienia wolności. Podczas śledztwa wstępnego Gudonis przyznał się do dokonania zabójstwa i powiedział, że za to od Kazlauskasa otrzymał 4 000 USD.

10 marca 2001 r. Gudonis strzelił Witalija Chajtowa na ul. Lepiku w Tallinnie trzema strzałami w głowę.

Przestępstwa nie były ciężkie

Brawa dla skazanych

Wczoraj w sali Litewskiego Sądu Apelacyjnego zostali zwolnieni trzej skazani z bandy Valerijusa Januškevičiūsa, głośniejszy z krwawych zabójstw.

Na wolność wypuszczono Marka Liwskiego, Aleksandra Valdaicevasa i Andrejusę Kukę. Bliscy tych skazanych spotkali wyrok brawami. Trójka mężczyzn była skazana w październiku ub. r. na długie lata więzienia za nielegalne posiadanie broni, wymuszanie mienia i inne przestępstwa. O zabójstwa ich nie oskarżano. Sąd Apelacyjny, po rozpatrzeniu skarg skazanych i prokuratury, ogłosił nowy wyrok. Niektóre działania skazanych były przekwali-

fikowane, z niektórych z nich zostali uniewinnieni i w ten sposób został skrócony okres kary. Po zastosowaniu ustawy o amnestii i wliczając czas oczekiwania w więzieniu wyroku, trzej skazani zostali zwolnieni w sali sądowej. Karę skrócono również Genadijusowi Czepanidze, skazanemu za zorganizowanie zabójstwa biznesmenów Ludmiły i Władimira Burawcowów. Dwóch organizatorów zbrojnego gangu – Valerijus Januškevičius i Vladimiras Rafajenkovas – za ciężkie przestępstwa zostali skazani na dożywocie. W tej sprawie wyrok ogłoszono 21 osobom, które skazano na różne okresy więzienia, włącznie z dożywociem.

Na podstawie inf. wł., ELTA, i BNS stronę przygotowała Irena Litwin

Kryminały

Powiesił się niepełnosprawny

Wczoraj około godz. 9 w szkole dla niepełnosprawnych przy ul. Šilo w Wilnie znaleziono zwłoki wychowanka tej placówki, 17-letniego V. N., który się powiesił. Denata, po wyważeniu drzwi do jego pokoju, znalazł dyrektor szkoły. Po wydobyciu chłopca z pętli dyrektor próbował go przywrócić do życia, jednakże bez skutku.

Nieostrożność spowodowała śmierć

Wczesnym rankiem w środę w Janowie, jadąc rowerem na czerwone światło, 71-letnia T. B. wyjechała na skrzyżowanie, gdzie potarcił ją samochód Opel Vectra, prowadzony przez H. E. Starsza pani zmarła w szpitalu. Tego samego dnia pod wieczór na szosie Kowno-Mariampol-Suwałki ciężarówka MAN, prowadzona przez T. L., potarciła V. C., który nieoczekiwanie wyjechał rowerem na drogę. Mężczyzna zmarł w drodze do szpitala.

Rozeźlona staruszka

W tym tygodniu we wsi Valiai w rejonie szackim w domu staruszki policjanci znaleźli około 7 litrów płynu o zapachu alkoholu. Podczas spisania protokołu o konfiskacie wódki rozeźlona gospodyni, 70-letnia D. V., wspomnianym płynem chlusnęła w twarz policjantowi S. Č. Funkcjonariusz z powodu zapalenia oczu leczy się w domu. Staruszkę po przesłuchaniu zwolniono do domu.

Poszukuje się właściciel

W środę wieczorem na ul. Lypkių na przedmieściu Klajpedy paliło się kilkadziesiąt starych opon samochodów ciężarowych i inne śmieci. Strażacy walczyli z ogniem przez całą noc i wczorajszy dzień. Ogień grasował na obszarze prawie 200 m kw. terytorium UAB „Volmeta”. Obecnie poszukiwana jest osoba prawna, do której należy wymienione terytorium, ponieważ według danych wstępnych, „Volmeta” już zbankrutowała.

Samochody w ogniu

W nocy z środy na czwartek w Kownie i rejonie kowieńskim spaliły się dwa samochody. Na skrzyżowaniu ulic Taikos i Basanavičiūsa w Kownie stanął w płomieniach samochód Mitsubishi Colt, należący do Tatjana R. Spalił się silnik, ogień zniszczył karoserię i inne części auta. W miejscowości Jonučiai spalił się samochód Mazda 626, należący do Roberta K. Podejrzewa się, że było to podpalenie.

Krzywdą

W tym tygodniu z placówki opieki na osobami starszymi i niepełnosprawnymi „Gerumo namai” w Kownie złodzieje skradli 10 królików rzadkiej, królewskiej rasy dalmatyńczyków. Dyrektorka przypuszcza, że zwierzątka mogli ukraść nieletni, ponieważ przez rozbitą szybę mogła przedostać się tylko osoba szczupła. Dom opieki został okradziony już po raz trzeci. Przed Nowym Rokiem złodzieje wynieśli wszystkie artykuły spożywcze na sumę 3 000 litów. Wiosną z mikrobusa skradziono akumulator i numery rejestracyjne.

W zarządzie kontroli narkotyków Służby Badania Zorganizowanej Przestępczości Departamentu Policji zainstalowano bezpłatną linię telefonu zaufania. Mieszkańcy proszeni są o informowanie policji o wydarzeniach i przestępstwach, związanych z narkotykami.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.

Slang – oficjalnym językiem młodzieży

Włączyć szwendacze albo prikolny pont

Język żyje własnym życiem. Ulega ciągłym zmianom, starzeje się, modyfikuje. Swoją charakterystyczny język mają różne grupy społeczne albo przedstawiciele danego zawodu. Jednak bodajże najbarwniejszy i najciekawszy jest żargon młodzieżowy, inaczej zwany slangiem.

W każdym pokoleniu młodzi ludzie wykazują się fantazją, wymyślając wyrażenia i słówka nieznanne i niezrozumiałe dla rodziców. Z drugiej strony, istnieją wyrażenia uniwersalne, używane zarówno przez jednych, jak i przez drugich. Być określa świadomość, a więc także gwarę formuje otoczenie, realia współczesnego świata i mnóstwo innych czynników. Zresztą, nie można chyba jednoznacznie określić, pod wpływem czego, w jakich okolicznościach i w czyich głowach rodzą się te czy inne powiedzonka.

Angielski wypiera rusycyzmy

Przez długie lata w slangu młodzieżowym dominowały rusycyzmy albo wręcz rosyjskie słówka. Używali ich wszyscy, niezależnie od narodowości – Litwini, Polacy, nie mówiąc, oczywiście, o samych Rosjanach. Do dzisiaj stanowią one

większość młodzieżowych żargonizmów, pojawiła się już jednak konkurencja. Wraz z inwazją zachodniej kultury (albo pseudokultury) w języku młodzieży znalazły się też angielskie wyrazy. Młodzież litewska (i nie tylko) korzysta z nich, "doczepiając" litewskie końcówki. Tak np. mówi się "čekinti" (od ang. "checking" – sprawdzać, przeszukiwać) albo "spikinti" (od "speak" – mówić, rozmawiać). Są wyrażenia nie zmieniane ani nie przeinaczane, ale używane stale zamiast ojczystego języka, np. "for free" – za darmo. Popularne jest powiedzonko "nie fin" – nie śmieszne, prawdziwy weteran to "nie fair" – nie w porządku.

Zabawa w słowa

Polska młodzież na Litwie ma bodajże najbogatszy zasób gwarowy, bo czerpać może z wielu źródeł. Coś "przyleci" od rówieśników z Polski, coś się podsłucha u kolegów Rosjan i Litwinów. Ostatnio pojawiła się tendencja spolszczenia rosyjskich słów, a raczej dokładnego i raczej bezsensownego ich tłumaczenia. Dawne słówko "krutoj" brzmi teraz jako "kręty", "prikolnyj" (śmieszny, zabawny) zamienił się w "przykluwisty".

– Mam kolegę, który wymyśla

niesamowite tłumaczenia z polskiego na rosyjski i odwrotnie – mówi Irena. – "Kregoslup" przełożył na polski jako "podzwonecznik", po rosyjsku, tłumacząc z polskiego, nazywa go "krugostolb". Wrzątek to według niego kipiątek. Ta zabawa udzieliła się wszystkim moim znajomym, teraz wymyślamy kolejno podobne kalambury i doskonale się przy tym bawimy.

Etymologia niektórych wyrazów jest wręcz zdumiewająca. Oto np. w pewnych kręgach papierosy marki "Davidoff" są nazywane "czeškami". Wyjaśnienie przychodzi z trudem nawet samym "użytkownikom" tego słówka. "Sami już nie pamiętamy, jak do tego doszliśmy. Otóż nazwa kojarzyła nam się z nazwiskiem dyrektora szkoły im. Adama Mickiewicza – Dawidowicz. Ma on na imię Czesław, więc zdrobnienie jakoś samo się nasunęło.

Mniej pomysłów papierosy nazywają szlugami, fajkami, cyzami, a palenie to jaranie. Od młodzieży z Polski zapożyczono też, m. in. powiedzonka "włączyć szwendacze", czyli nie siedzieć w jednym miejscu, lub "robić sobie jaja/szope z kogoś" – nabijać się. Zresztą, istnieje wiele wariacji i wersji każdego niemal żargonowego słoweczka.

"Urlo" nie lubi "nieformalów"

Slang przydaje się też w określaniu przynależności do tej lub innej "kasty" mini-społeczeństwa młodzieżowego. Wykluczając punków czy skinów, którzy nazwę swojej subkultury otrzymali już dawno, młodzi ludzie "chrzczą się" wzajemnie. Przedstawiciele różnych stylów (ubrania i życia) nie przepadają za sobą, więc nazwy te mają zabarwienie nieco ironiczne. Tak więc dresiarze nazywani są "urlaganami" albo mniej delikatnie – "urlo". Chłopcy, ubierający się jak w mundurek

Młodzi ludzie wykazują się fantazją, wymyślając wyrażenia i słówka nieznanne i niezrozumiałe dla rodziców
Fot. ELTA

w czarne obcisłe koszulki, czarne spodnie i lakierowane pantofle to "forsi". Z kolei młodzież ze Starówki – oryginalne stroje, fryzury itd. – to "nieformaly" albo, jeśli w dodatku mają coś wspólnego ze sztuką – "bohemszcziki". Wszystkie te grupy nie darzą się zbyt dużą sympatią, ale też raczej nie wchodzą sobie w drogę. Jedyne, co ich łączy, to właśnie slang.

"Uważam, że gwara uczniowska i ogólnie młodzieżowa to potrzebne zjawisko – mówi Andrzej. – Może w pewien sposób ogranicza, ale przecież może i rozwijać. Poza tym to prawdziwy dokument naszych czasów, myślę, że zainteresuje także przyszłe pokolenia. W pewnym sensie jest odzwierciedleniem całej dzisiejszej młodzieży".

Małgorzata Kozicz

Najczęściej używane zwroty i słowa slangu młodzieżowego

Buda, szula – szkoła

Ławanda, babki, baszki, kapusta – pieniądze

Parki – przygnębiające, smutne myśli

Łożka, zażyga – zapalniczka

Szyza – "stracenie głowy"

Łoch – nieudacznik, niepopularna osoba

Tusowka, tusas, tuśniaczek – impreza, zabawa

Rogi – zawód, rozczarowanie (raganutsa – rozczarować się)

Soska – duża plastikowa butelka piwa

Ciągać się – konkurować

Chuli – po co, dławczego

Odtapyriwatsa – odpoczywać

W „Gravity” „Skrisk Nepabijok 5”

Pachnące zapowiedzi muzycznego szau

Dziś, 27 września, w wileńskim "kosmicznym" klubie „Gravity” odbędzie się piąta impreza z cyklu „Skrisk Nepabijok – Reisas: IN ICE”. Organizatorzy imprez muzyki tanecznej „Ore” bywalcom klubu „Gravity” dają możliwość pobawić się w rytmie elektronicznej muzyki DJ Jools Butterfield z Wielkiej Brytanii.

Ten wieczór będzie szczególny, bo po raz pierwszy w historii „Ore” wyprodukowano... pachnące ulotki!

– W trakcie organizowania święta muzycznego zadaliśmy też o stworzenie niezwykłej aury. Muzyka grana przez DJ'ów jest tylko częścią składową imprez „Ore” – powiedział jeden z organizatorów, Mindaugas Morkūnas. – Ważną rolę odgrywają też przeźroczyste wyświetlane na białej ścianie, pomysły wystrój wnętrza z zimnym oświetleniem, lokum imprezy. Zdecydowaliśmy się na dołączenie piątego elementu – zapachu.

Ulotki imprezy „Skrisk Nepabijok – Reisas: IN ICE” zostały spryskane męskimi perfumami z serii „Chevignon” o nazwie CHE. Francuska firma „Chevignon” zapach CHE stworzyła według zmodernizowanej koncepcji.

Przy konsolidacji swoje płyty będzie obracał także DJ Karalius
Fot. Juozas Duda

– Uważamy, iż pachnące ulotki dają możliwość zapoznania się z atmosferą wieczorku w klubie „Gravity” jeszcze przed jej rozpoczęciem, po prostu wyszukany zapach perfum CHE ma pobudzić zmysły i stworzyć w głowach obrazy kojarzące się z imprezą – informowali organizatorzy.

Ulotki są nieodłącznym elementem kultury klubowej i towarzyszą jej od końca lat osiemdziesiątych. Na Litwie pierwsze ulotki pojawiły

się przed dziesięć laty. W naszym państwie była zorganizowana tylko jedna wystawa ulotek. Drużyna „Ora” spodziewa się, iż pierwsze na Litwie pachnące ulotki na kolejnych wystawach zdobędą wyróżnienie.

Honorowym gościem piątej imprezy „Skrisk Napabijok 5” jest oczywiście Jools Butterfield, który na Litwie gości już po raz drugi. Po raz pierwszy Brytyjczyk skreczował płyty na pierwszej zabawie „Ore” pod tytułem „Ore Session”, która miała miejsce w byłej drukarni przy ulicy Maironio 3 w Wilnie. W roku 2001 muzyk zdobył nagrodę jednego z najbardziej wpływowych czasopism o muzyce tanecznej „Muzik” w kategorii „Najlepsza audycja radiowa”. Jools Butterfield jest przedstawicielem kultowej brytyjskiej firmy fonograficznej „Nuphonic Records”. Muzyk grał z takimi wykonawcami jak Francois K, Roger Sanchez, MASTERS AT WORK, IDJUT BOYS.

Przy konsolidacji w klubie „Gravity” swoje płyty będą obracał także znani litewscy muzycy, czyli DJ Soulus z „Disco Mafija” i DJ Karalius i „RyRalis”. Początek imprezy o godzinie 22. Gorąco polecamy!

Anna Bartoszewicz

Pierwsza firma nagraniowa muzyki house na Litwie

Światowa scena house'u

W mistyczny piątek, trzynastego września, zlecieli się do klubu Gravity jak na Łysą Górę dziennikarze i fotoreporterzy, ażeby dać świadectwo istnieniu nowego zjawiska światka muzycznego – nowej fabryki produkującej dźwięki house'u.

„RyRalis” jest pierwszą firmą nagraniową muzyki house nie tylko na Litwie, ale i w krajach bałtyckich. Formacja RyRalis powstała wiosną bieżącego roku. Załoga RyRalis to cieszący się powodzeniem wśród bywalców imprez „ORE” DJ Karalius (Šarūnas Karalius), założyciel portalu ORE. LT, Martynas Savickis i były rezydent klubu „Club Six” w San Francisco DJ Laurio Lee.

DJ Karalius jest znany jako jeden z najbardziej popularnych DJ'ów na Litwie. Swoją pozycję na litewskiej scenie muzyki house zawdzięcza nie tylko swoim energicznym popisom na imprezach, ale także „żywym” projektom z muzykami folkloru jak też jazzu. Niejednokrotnie DJ Karalius reprezentował litewską muzykę elektroniczną na scenie europejskiej. Šarūnas Karalius interweniował w organizowanie imprez elektronicznych, w tym tych znanych pod znakiem „ORE”,

a także współpracuje z portalem www.ore.lt i miesięcznikiem „ORE”.

Wymieniona powyżej trójka stawia sobie wyraźny cel – eksport litewskiej muzyki tanecznej na Zachód.

– Litewska muzyka elektroniczna wcale nie jest gorsza od muzyki tworzonej w Wielkiej Brytanii, Francji czy USA. Od października na światowym rynku muzycznym będzie dostępny do nabycia produkt formacji „Jazzus Juice” – płyta winylowa zwykłych chłopaków z Kowna – i to nie jest meta naszych planów – powiedział dyrektor firmy „RyRalis Records” DJ Karalius, Šarūnas Karalius.

– Naszym celem jest działać według światowych strategii muzycznych, a nie według strategii muzyki „rosyjskiej” lub „rynkowej”. Dlatego też początkowo szukamy możliwości, aby muzykę oceniono za granicą, gdzie są bardziej poważne czasopisma muzyczne, aby muzykę grano tam, gdzie jest większy rynek zbytu, gdzie ludzie nie zwracają uwagi na etykiety danej muzyki, ale na jej oryginalność – dodał dyrektor firmy „RyRalis Records”.

Anna Bartoszewicz

Kasa – najczęściej poruszany temat w rodzinie

Miłość i pieniądze

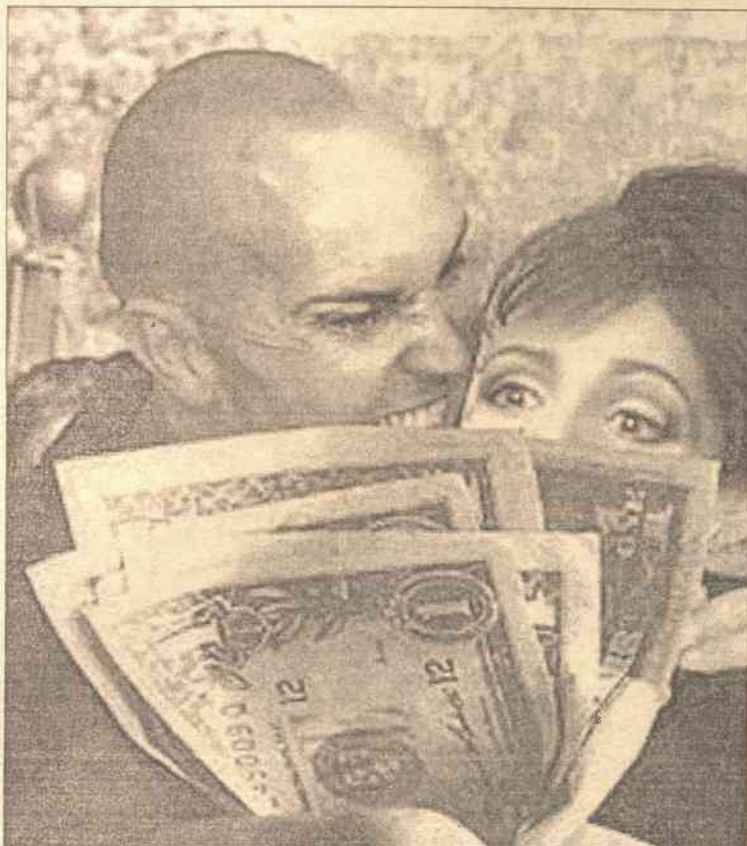
O pieniądzu nie mówimy na randkach, jeżeli jednak planujemy wspólne życie lub zaczynamy mieszkać razem, kasa staje się jednym z najczęściej poruszanych tematów. Chociaż udanego pożycia nie zapewni nawet bardzo pokaźne konto, ustalenie reguł dotyczących funkcjonowania domowego budżetu na pewno oszczędzi małżeńskich kłótni.

Nie wszyscy dziś chcą się zgodzić na wspólny budżet, nie tylko z powodu różnych zarobków, ale też różnej filozofii. Powodów sporów o pieniądze może być tysiące, może, ale wcale nie musi. Chociaż nie ma doskonałej recepty na gospodarowanie domowym budżetem, zawsze można spróbować zrobić tak, jak robią to inne pary. Może któryś z modeli będzie pomocny również dla was?

Wszystko po połowie

Andrzej i Weronika tuż po studiach, od roku, zamieszkali razem.

– Wiele par już na początku zamieszkania planuje rozdzielną majątkową do dnia ślubu. To zdrowa sytuacja. Wynajmujemy wspólne mieszkanie. Komornie placimy po połowie. Nie planujemy rozstania, lecz gdyby do tego doszło, nie byłoby kłótni o rzeczy. Nawet po ślubie nie chciałabym zrezygnować z własnych pieniędzy. To, co mężczyźni potrafią określać jako bzdury, może mieć ogromne znaczenia dla kobiet, dlatego nie uważam, że muszę rezygnować z własnych

Sprawy finansowe mogą podzielić najbardziej dobraną parę, zwłaszcza, gdy tych pieniędzy ciągle brakuje
Fot. archiwum

oszczędności. Nie mogłabym z mężem omawiać każdy drobny wydatek – twierdzi Weronika.

Pod jej rządami

Jolanta i Krzysztof już od 10 lat są małżeństwem, wychowują dwójkę dzieci.

– Jolanta jest główną księgową naszego statku. Ustaliliśmy to na sa-

mym początku naszego małżeństwa. Tak było w naszych rodzinach i ponieważ to sprawdziło się już w wielu pokoleniach, przyjęliśmy taki model jednogłośnie i bez dyskusji. Razem decydujemy, ile wydamy w tym miesiącu i ile zaoszczędzimy, czy decydujemy się na jakiś ekstra wydatek, czy też oszczędzamy na odnowienie wystroju wnętrza, nową pralkę czy lodówkę.

Czy wiesz, że...

Zalotność mamy we krwi

Kobiety, spotykając zupełnie nieznanego im mężczyznę, przez pierwszych kilka minut rozmowy zawsze zachowują się w sposób zalotny.

Uśmiechają się, skupiają na sobie uwagę – choćby od razu oceniły go jako nieatrakcyjnego. Zdaniem wiedeńskich naukowców, takie zachowanie daje kobiecie czas na dokładniejszą ocenę partnera. Zalotność nieznanemu nie trwa zresztą zbyt długo – już po kilku minutach zachowanie kobiet zaczyna odzwierciedlać to, co naprawdę czują. Okazuje się, że najszybciej „skreślani” są przez panie mężczyźni... zbyt gadatliwi.

Zakupy zamiast miłości

Żyją na Błękitnej Planecie ludzie, którzy wolą sport, spacer po sklepach, clubbing lub nawet pracę niż intymny wieczór we dwoje. Niektórzy wolą też oglądanie miłości w telewizji niż aktywność własną. Aż dziwne, że Ziemia mimo to jest przeludniona.

25 procent Niemców i Niemek woli wesoly wieczór z przyjaciółmi niż uprawianie seksu. 21 procent mieszkańców Meksyku woli pracę niż seks, 13 procent Japończyków chętniej robi zakupy niż się kocha. 11 procent Rosjan raczej obejrzy telewizję niż pobarszkuje na sofie. 10 procent Greków uważa sport za bardziej ekscytujące zajęcie niż uprawianie miłości.

A jednak co trzeci mężczyzna wybrałby seks, ale tylko co dziesiąta kobieta...

spotykam. Mężczyzna powinien zarobić tyle, by odpowiednio utrzymać rodzinę, skoro tego nie potrafi, nie powinien decydować się na małżeństwo w ogóle – uważa 20-letnia Ania.

Psycholodzy radzą

Chociaż rozmowy o pieniądzu nie są łatwe, warto je przeprowadzić przed ślubem lub decyzją o wspólnym zamieszkanu. I chociaż, jak wynika z raportów służb urzędu cywilnego kraju, niewiele osób decyduje się dziś na podpisanie kontraktu małżeńskiego, wśród osób zamożnych w przyszłości stanie się to normą. Psycholodzy radzą już na początku wspólnego życia ustalić, jakie są krótko- i długoterminowe plany małżonków. Czy są podobne, czy też różne. Wiele nieporozumień bierze się przede wszystkim stąd, że jedna ze stron nie podejrzewa o planach innej. Kiedy cele są różne, warto spróbować wspólnie poszukać drogi wyjścia. Bardzo trudno jest dzielić małe pieniądze, dlatego tu szczególnie potrzebna jest zgoda i współdziałanie.

Nie można podejmować tematu pieniędzy w złości, gdy górze biorą emocje. Wówczas nie będzie rzeczowej rozmowy, jedynie kłótnia, a nam przecież chodzi o wysłuchanie innej strony i przeanalizowanie jej argumentów. Pamiętajmy, że najłatwiej się dogadać, gdy okazujemy partnerowi i partnerce serdeczność i zrozumienie.

Alina Sobolewska

Przed lustrem

Parówka odświeży twoją cerę

Para wodna otwiera pory i pobudza w niej krążenie, przyspieszając tym samym wydalanie toksyn i nadmiaru tłuszczu wytwarzanego przez skórę. Regularnie stosowana parówka czyni skórę gładką, miękką w dotyku i jasną.

Każda kobieta, o ile nie ma skłonności do pękających naczynek krwionośnych, może stosować parówki. Największe korzyści jednak przyniesie skórze tłustej i mieszanej, a taką nastolatki i młode kobiety mają najczęściej. Jeśli do wody dodasz odpowiednie zioła, wzbogacisz dobroczynne działanie parówki o dodatkowe właściwości np. nawilżające lub kojące.

Do miski z 3 litrami gorącej wody dodaj 2 szklanki naparu z 10 g ziół (5 herbatek fix) lub pięć kro-

pli olejku eterycznego. Pochyl się nad parówką (40 cm od powierzchni wody), nakryj głowę ręcznikiem i oddychaj ciepłym powietrzem przez 5-10 minut. Po zabiegu skóra jest rozgrzana i spulchniona, a wtedy lepiej wchłania odżywcze substancje i szybciej pozbywa się zanieczyszczeń. Nałóż więc odpowiednią maseczkę odżywczą.

Jestem mamą

Gorączka trzydniowa

To choroba, na którą zapadają niemowlęta i dzieci do trzeciego roku życia. Rozpoczyna się nagle, bez poprzedzających ją dolegliwości. Przez trzy dni (stąd nazwa) jedynym objawem jest wysoka temperatura, dochodząca do 41 stopni. Mogą jej towarzyszyć drgawki, wówczas trzeba jak najszybciej zgłosić się na ostry dyżur lub do przychodni.

Maluch, mimo wysokiej temperatury, najczęściej czuje się dobrze – bawi się, chętnie je – nie ma żadnych objawów (kaszlu, kataru, zacierwienionego gardła), które uzasadniałyby gorączkę. Po 3-4 dniach temperatura nagle się obniża. Kiedy wraca do normy, na ciele dziecka

pojawia się nagle wysypka – drobne plamki (u jednego malucha może być ich kilka, u innego wiele). Początkowo wysypkę widać tylko na tułowiu. Po kilku godzinach można ją zauważyć także na rączkach i buzi dziecka. Plamki znikają zwykle przed upływem doby.

Trzydniowa gorączka nie jest groźna, ale trzeba poradzić się pediatry – jak zawsze, gdy maluch ma temperaturę. Tylko lekarz może stwierdzić, że nie jest ona objawem innej choroby. Przed wyjściem do przychodni obniżyć dziecku temperaturę, podając mu środek przeciwgorączkowy (np. Apap w kroplach, Eferalgan w czopkach lub syropie).

Zdrowie kobiety

Sposoby na jesienne smutki

Na senność i zmęczenie najlepszy jest ruch na świeżym powietrzu
Fot. archiwum

Senność, zmęczenie, zły nastrój, problemy z żołądkiem – trudno znaleźć kogoś, kto od jesieni do wiosny nie skarżyłby się na podobne dolegliwości.

Jesienne pogorszenie nastroju najbardziej daje się ci we znaki, jeśli wiele godzin przebywasz w zamkniętych pomieszczeniach. Dlatego postaraj się choć dwa razy w tygodniu zażywać ruchu na świeżym powietrzu. Jeśli nie uprawiasz sportów jesiennych, spaceruj przez pół godziny szybkim krokiem, pobaw się z dziećmi. Jesienią twój organizm potrzebuje więcej energii, dla-

tego często masz ochotę na produkty bogate w węglowodany. Jednak jedząc obfite i tłuste posiłki, a także słodczyce, możesz mieć problem z utrzymaniem wagi. Dlatego wybieraj węglowodany złożone, które trawione są dłużej i zapewniają na kilka godzin uczucie sytości: rośliny strączkowe, pieczywo pełnoziarniste, ziemniaki i kasze. Czekolada, dobre źródło poprawiającego nastrój magnezu, jest wskazana, ale od czasu do czasu. To samo dotyczy orzechów. Nie żałuj sobie natomiast przypraw. Używaj imbiru (ma on działanie przeciwdepresyjne).

Stronę przygotowała Alina Sobolewska

W Moskwie nie wyklucza się, że rebelianci przedostali się na terytorium Rosji dzięki pomocy "określonych sił w Gruzji"

Oddział czeczeński zaatakował wioskę w Inguszetii

Zaciętą bitwę stoczyły wczoraj rosyjskie siły federalne z rebeliantami czeczeńskimi w rejonie górskiej wioski Gałaszki, położonej w graniczącej z Czeczenią Inguszetii.

Rebelianci, którzy przedostali się tam z terytorium Gruzji, wcześniej zestrzelili nad wsią rosyjski śmigłowiec wojskowy Mi-24. Dwaj znajdujący się na jego pokładzie piloci zginęli. Zniszczony przez czeczeńskich rebeliantów został też rosyjski transporter opancerzony. W ataku na Gałaszki uczestniczyło 170-200 bojowników pod wodzą wpływowego czeczeńskiego do-

wódcy polowego Rusłana Gielajewa. Rebelianci usiłowali wyrwać się z okrążenia, zająć most przejść przez rzekę Assa, która oddziela zajęty przez nich rejon od Czeczenii. W walce zginęło co najmniej dziesięciu rosyjskich żołnierzy (w tym piloci śmigłowca), a 17 zostało rannych. Straty strony czeczeńskiej rosyjskie źródła wojskowe oceniły na ok. 80 zabitych i rannych. Pięciu bojowników dostało się do rosyjskiej niewoli. Wśród zabitych rebeliantów znalazł się 31-letni obywatel Wielkiej Brytanii John Roderick Scott. W jego paszporcie znaleziono gruzińską wizę. Jak poinformowało

gruzińskie MSZ, a potem potwierdziło kierownictwo brytyjskiej telewizji, Scott był dziennikarzem od lat współpracującym z Frontline TV.

Agencja Interfax podała, że "grupa bojowników, okrążona w rejonie wsi Gałaszki, należy do bandy komendanta polowego Abdula Malika, która wcześniej stacjonowała w wąwozie Pankisi (na terytorium Gruzji) i która liczy – według różnych ocen – do 300 bojowników". Przedstawiciele służby prasowej prezydenta Władimira Putina utrzymują, że trzon oddziału 25-letniego Malika stanowią fundamentaliści islamscy (wahhabici). Malik, urodzony jako

Witalij Smirnow w stacji Kalinowskaja w Czeczenii, w 1997 r. gdy znalazł się w oddziale Jordańczyka Chattaba, przeszedł na islam i zaczął się piąć w górę w hierarchii separatystów. Od początku obecnej wojny czeczeńskiej walczył z siłami federalnymi u boku Chattaba. Po jego śmierci działał przede wszystkim w górskich rejonach Czeczenii, a potem przeniknął do Wąwozu Pankiskiego w Gruzji. Rosjanie zarzucają mu wymordowanie wielu promoskiewskich Czeczenów.

Czeczeński oddział walczący w Gałaszkach przedarł się z Gruzji do Rosji w połowie września. Rebe-

lianci przez prawie dwa tygodnie ukrywali się w pobliżu miejscowości Tarskoje, w Północnej Osetii, przy granicy z Inguszetią. W Moskwie nie wyklucza się, że czeczeński oddział przedostal się na terytorium Rosji dzięki pomocy "określonych sił w Gruzji". Część rebeliantów – jak dowiedziała się agencja z "kompetentnych źródeł w (rosyjskiej) stolicy" – została przetrzucona przez góry śmigłowcami należącymi do armii gruzińskiej, płacąc za każdy lot po pięć tysięcy dolarów. Doniesieniem tym kategorycznie zaprzeczył sztab rosyjskiej 58. armii, stacjonującej na Północnym Kaukazie.

PRZEDSTAWIA

Samuel L. Jackson

Robert Carlyle

Nasz film będzie u nich wcześniej, niż w Ameryce!

Bomba!!! Wideopiraci?

Nie. Wszystko oficjalnie.

Komedia kryminalna **51 Stan**

Reżyser Ronnie Yu

Od 4 października w kinach "Planeta" (Kowno) "VINGIS" (Wilno)

Dodatkowa informacja na stronie www.tem.lv

Papież odprawił mszę — Katolicy w Rosji

Jan Paweł II odprawił wczoraj mszę św. w intencji tych wspólnot katolickich w Rosji, które – jak poinformowano w Watykanie – "zostały pozbawione biskupa i kapłanów".

W sprawie wydalenia z Rosji 19 kwietnia biskupa Jerzego Mazura, ordynariusza diecezji w Irkucku, papież osobiście zwrócił się w maju o wyjaśnienia do prezydenta Rosji Władimira Putina. W otrzymanej przez Jana Pawła II w sierpniu odpowiedzi prezydent Putin zaprzeczał stanowczo, jakoby na terytorium Rosji prowadzona była jakakolwiek kampania antykatolicka.

Jednym z argumentów wysuwanych jako prawdopodobny powód wydalenia biskupa Mazura było użycie przez niego w pozdrowieniach bożonarodzeniowych japońskiej nazwy Sachalina – Karafuto. Watykan wyraził ubolewanie z powodu popełnionej "pomyłki".

Poza biskupem Mazurem wcześniej wydalono z Rosji włoskiego księdza Stefano Caprio, pracującego w jednej z moskiewskich parafii, a we wrześniu tego roku księdza Jarosława Wiśniewskiego pracującego w Južno-Sachalińsku i budującego na Sachalinie kościół oraz księdza Edwarda Mackiewicza, proboszcza w Rostowie nad Donem, gdzie wznoszona jest obecnie największa w tej części Rosji świątynia katolicka. Władze rosyjskie w sierpniu tego roku odmówiły również przedłużenia wizy słowackiemu księdzu Stanisławowi Krajniakowi.

Prasa włoska pisała natomiast o przygotowanej już przez rosyjskie służby bezpieczeństwa i przedstawicieli Cerkwi moskiewskiej "czarnej liście" kilkunastu katolickich księży, którzy w najbliższym czasie zostaną wydaleny z Rosji.

Gaza — Rakietowy atak

Co najmniej dwaj Palestyńczycy zginęli, a 25 osób zostało rannych, gdy w czwartek po południu w Gazie izraelski śmigłowiec trafił rakietami dwa samochody palestyńskie. Wśród rannych jest dziesięcioro dzieci.

Dzielnica Szeik Radwan jest "twierdzą" radykalnej organizacji islamskiej Hamas. Setki rozwścieczonych Palestyńczyków otoczyły wraki zniszczonych samochodów, wydobyli z nich zmasakrowane zwłoki ofiar, wznosząc gniewne okrzyki.

Na podstawie doniesień PAP
stronę przygotował
Aleksander Borowik

Podziel się tym, co Cię boli

Środa – czwartek
godz. 10.00 – 12.00
60 – 84 – 46

List z Ejszyszek

Zwrócić dobre imię

Droga Redakcjo!

W imieniu parafian parafii ejszyskiej chcemy podziękować parafian z Ławaryszek w ich proteście przeciwko wydaleniu księdza proboszcza Anatola Markowskiego z parafii. Pełniąc posługę kapłańską w naszej ejszyskiej parafii ksiądz Anatol cieszył się szacunkiem i miłością ejszyszczyków i mieszkańców okolicznych wsi.

Przez 4 lata pobytu w naszej parafii dokonał kapitalnego remontu kościoła, odnowił figurę Jezusa Chrystusa, zorganizował obchody 600-lecia parafii, naprawił organy. Nie sposób wymienić wszystkiego, co zrobił dla nas ksiądz proboszcz. Jego piękne modlitwy oraz mądre, pouczające kazania na zawsze pozostaną w naszych sercach. Proboszcz

był dla nas wzorem godnym naśladowania, jego zachowanie było nieganane i moralne.

Przykro nam bardzo, że władze Kościoła katolickiego słuchają nieuzasadnionych, wyssanych z palca skarg.

Prosimy o wydrukowanie naszego listu. Być może władze kościelne usłyszą głos naszej parafii i zwrócą dobre imię proboszczowi Anatolowi Markowskiemu, które niesłusznie zostało zszargane. A w tych trudnych dla proboszcza Anatola chwilach jesteśmy razem z nim. Mamy nadzieję, że prawda zwycięży oszczerstwo, a dobro zwycięży zło.

W imieniu zawsze pamiętających parafian z Ejszyszek
Krzysztof Kupcunienė

Uczniowie „syrokomłowski” w Austrii

Nagroda prezydenta Polski

Pamiątkowe kadry na tle Alp

Fot. archiwum

Wiosną br. przez II Liceum Ogólnokształcące w Rumi, z rozmachem została zorganizowana impreza o nazwie „Tydzień Edukacji Europejskiej”. Oprócz młodzieży Szkół Województwa Pomorskiego udział w niej wzięli również my. Zwycięzcy zmagania otrzymali różnorodne nagrody, a także wspólną nagrodę ufundowaną przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, Unię Europejskich Federalistów, Radę Rodziców II LO, Urząd Miasta Rumi, starostwo MTM i innych. Nagrodą był 10-dniowy pobyt w Austrii.

Latem więc Alina Stankiewicz, Wiktor Monkiewicz, Paweł Stefanowicz i ja przyjechaliśmy do Austrii, gdzie zamieszkałymi w alpejskiej miejscowości Bezau. Do Bezau jechaliśmy pokonując strome zbocza gór, czyli adrenaliny nam nie brakowało, no a wrażeń tym bardziej. W programie zaplanowane były wycieczki piesze i kolejkami, podczas których mogliśmy podziwiać krajozabyt alpejskie. Zwiedziliśmy także zabytki na terenie Austrii, m. in. starą miejscowość Memmingen, królewski zamek Neuschwanstein wybudowany przez Ludwika Bawarskiego oraz stary rynek w Norymberdze. Wzniesiliśmy się kolejką na górę Pfänder, skąd można było podziwiać panoramę Alp i Jeziora Bodeńskiego, na którym znajduje się wyspa Lindau, ze wszystkich stron otoczona statkami, jachtami, zwiedzana przez wielu turystów. Zauważyliśmy także o Alpy Szwajcarskie, St. Moritz, Liechtenstein. Muszę się

przyznać, że zaspasniegi, jaką zobaczyliśmy na ulicy Szwajcarii latem, była dla nas zjawiskiem trochę dziwnym, ale na szczęście nikt nie zmarł. Nie mogę nie wspomnieć o jeszcze jednej wycieczce – na fabrykę betoniarek. Organizowane wycieczki były zachwycające, a jednak brakowało nam czasu na dokładniejsze zwiedzanie okolic. Wzięliśmy też udział we Mszy Świętej w kościele luteranckim w Bezau. Starsze panie w tym kościele były ubrane w długie, czarne suknie i miały na głowie czarne, trójkątne kaptury. To też dla nas było atrakcją.

Wraz z polską młodzieżą mieszkaliśmy w ośrodku młodzieżowo-educacyjnym w Bezau, a było nas 47 osób. W ciągu ośmiu dni pobytu w Austrii, zdążyliśmy zaprzyjaźnić się z młodzieżą polską, nawiązać koleżeńskie stosunki, więc czas spędziliśmy wesoło.

Dni spędzone w Austrii na długo pozostaną w pamięci. Cieszymy się niezmiernie z tego wyjazdu i największe wyrazy wdzięczności składamy przede wszystkim szanownemu dyrektorowi naszej szkoły, panu Janowi Dowgiałe, bez pomocy którego nie doszłoby do skutku wyjazd na konkurs do Rumi, oraz nauczycielkom, które nas do tego zachęciły, pomogły zwyciężyć w konkursie w szkole oraz pomogły przygotować się do następnego konkursu.

Agata Stankun
uczennica Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli

Do i od redakcji

Wilno – Ostrowiec Świętokrzyski

Nad rzeką Kamienną

Jak co roku, uczniowie polskich szkół mieli możliwość wyjazdu na kolonie do Polski. Jedną z wielu miejscowości, gdzie odpoczywały dzieci z Litwy, był Ostrowiec Świętokrzyski.

Jest to drugie co do wielkości miasto Kielecczyny, liczące 80 tys. mieszkańców. Miasto powstało w XVI w., stając się wkrótce prężnym ośrodkiem handlu i rzemiosła. Ostrowiec Świętokrzyski położony jest na granicy Przedgórze Ilżeckiego i Wyżyny Opatowsko-Sandomierskiej, które opadają malowniczymi krawędziami w dolinę rzeki Kamiennej.

Zarówno Ostrowiec Świętokrzyski jak i inne miejscowości powiatu ostrowieckiego posiadają wiele atrakcji turystycznych, które uczestnicy kolonii mieli możliwość zwiedzić. Są to m. in.:

* Muzeum historyczno-archeologiczne. Jest to zespół parkowo-palacowy rodziny Wielkopolskich. W zabytkowych wnętrzach pałacu mieszczą się wystawy stałe jak też organizowane są ekspozycje, koncerty itp.

* Kolegiata pod wezwaniem św. Michała. Jest to zabytek pochodzący z XVII w.

* Piękny park miejski im. J. Piłsudskiego.

* Wielką atrakcją okolic Ostrowca jest kopalnia krzemienia w Krzemionkach. Ten unikatowy w skali

Uczniowie zwiedzili ruiny zamku Krzyżtopór w Ujeździe Fot. Lauryta Potapowa

Europejskiej zespół neolitycznych kopalni krzemienia został odkryty w 1922 r. przez prof. J. Samsonowicza. W 1994 r. rezerwat został uznany za pomnik historii.

* Ruiny zamku Krzyżtopór w Ujeździe, będącym niegdyś rodową posiadłością rodziny Ossolińskich.

Największą jednak atrakcją dla zwiedzających była jaskinia „Raj” oraz Góry Świętokrzyskie. Uczestnicy kolonii odbyli pieszą wędrowkę do Świętego Krzyża, by zwiedzić klasztor Bernardynów, oraz na Łysicę. Stosunkowo blisko znajduje się również Sandomierz, znany powszechnie ze swej wspaniałej sta-

rówki, którą również mogliśmy podziwiać. Ostatnią trasą zwiedzania była gmina Baltów. Zgodnie ze starą ludową tradycją, nazwa Baltów pochodzi od białych wapiennych skał, wśród których powstała wieś, zwana w języku litewskim „balta”, czyli biały. Jedną z wizytówek gminy jest rezerwat „Modrzewiec”. Okazy liczą sobie 100 lat. Znajduje się tu wzniesiony na przelomie XIX/XX w. pałac Druckich Lubekkich. Wrażenie na turystach zrobił kościół klasycystyczny pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej.

Dwa tygodnie minęły szybko. Mile będziemy wspominać kolonie w Ostrowcu oraz tych, którzy przyczynili się do zorganizowania naszego wypoczynku. Toteż chcemy przekazać wyrazy wdzięczności kierownikowi kolonii Mirosławowi Stolarczukowi oraz wychowawcom.

Dziękujemy również dyrektorowi bursy Szkół Mechanicznych Ryszardowi Stefankiewiczowi, który udzielił nam dachu nad głową. Wyrazy podziękowania kierujemy też do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które, jak co roku, takie kolonie zorganizowało i dzięki któremu dzieci ze szkół polskich na Litwie mają możliwość wspaniałego wypoczynku i niezapomnianych wrażeń.

Stanisława Wielisiejczyk
nauczycielka Gimnazjum im. A. Mickiewicza

Warsztaty „Kotwicy” w Szczecinie

Wynikiem — polonez i krakowiak

Więzi przyjaźni i współpracy łączą polski zespół folklorystyczny „Kotwica” i Szkołę Podstawową nr 51 im. prof. Stanisława Helsztyńskiego w Szczecinie. Już od siedmiu lat szczecinianie zapraszają zespół do siebie, organizują występy naszego zespołu w Szczecinie i innych miejscowościach województwa zachodniopomorskiego. Tradycją stały się wyjazdy grupy tanecznej zespołu na warsztaty taneczne. W sierpniu br. tancerze „Kotwicy” po raz kolejny zawitali do Szczecina. Tym razem była to młodsza grupa tancerzy – młodzież od 10 do 18 lat, która tańczy w „Kotwicy” tylko rok.

Pod kierownictwem choreograf pani Alicji Reniewicz codziennie ćwiczyliśmy podstawowe kroki polskich tańców ludowych, urozmaicając zajęcia elementami tańców współczesnych.

Wynikiem takiej intensywnej pracy były dwa piękne układy taneczne – polonez i krakowiak, które przywieźliśmy do Kowna. Wzbogacił nasz repertuar również tańcem Mambo w rytmach współczesnych.

Po zajęciach mieliśmy bardzo ciekawy i urozmaicony program: zwiedziliśmy Szczecin (większa część grupy była w Szczecinie po raz pierwszy), duże wrażenie zrobiła na nas wycieczka statkiem. Obejrzelśmy wystawę lalek w teatrze lalek „Pleciuga”, zwiedziliśmy Nowe Warpno oraz ogród dendrologiczny w Przelewicach.

Przyjaźń coraz bardziej się wzmacnia i nabiera nowych barw

Fot. archiwum

Wiele radości sprawiły spotkania z młodzieżą goszczącej nas szkoły, nawiązały się nowe przyjaźnie.

Cieszymy się, że mimo olbrzymiej odległości, jaka dzieli Szczecin i Kowno, nasza przyjaźń coraz bardziej się wzmacnia i nabiera nowych barw, owocuje nowymi doświadczeniami dla obu stron. Podkreśliła to również pani dyrektor Szkoły Podstawowej nr 51 Irena Lewandowska na zakończenie warsztatów, jednocześnie planując

nasze następne spotkania.

W imieniu grupy tanecznej oraz całego zespołu „Kotwica” dziękuję pani dyrektor Irenie Lewandowskiej, wszystkim pracownikom i Radzie Rodziców Szkoły Podstawowej nr 51 oraz wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że „Kotwica” śpiewa, tańczy i optymistycznie patrzy w przyszłość. Dziękujemy Wam za Waszą przyjaźń, gorące serca i za to, że jesteście z nami.

Alina Pacowska
kierownik zespołu „Kotwica”

Sprintem

• Bramkarz piłkarskiej reprezentacji Portugalii, Vitor Baia został zawieszony dyscyplinarnie przez klub FC Porto, w którym występuje. Władze portugalskiej drużyny nie ujawniły dokładnie powodów tej decyzji. Wiadomo tylko, że Baia dopuścił się złamania dyscypliny w trakcie jednego z treningów. Przypuszcza się, że wpływ na zachowanie Baii, 79-krotnego reprezentanta Portugalii, ma jego obecna pozycja w klubie. 32-letni zawodnik jest bowiem tylko rezerwowym, a rolę pierwszego bramkarza pełni Nuno Espirito Santo.

• Craig Bellamy — Walijszczyk grający w klubie angielskiej Premier League Newcastle United — został ukarany przez UEFA odsunięciem od trzech meczów swojego zespołu. Kara nałożona na Bellamy'ego jest efektem jego niesportowego zachowania, jakiego dopuścił się 18 września w trakcie wyjazdowego meczu z Dynamem Kijów (0:2) w grupie E Ligi Mistrzów. W dodatkowym czasie gry Bellamy uderzył głową jednego z zawodników ukraińskiej drużyny. Faulu Walijszczyka nie zauważyli sędziowie, ale zarejestrowały go kamery wideo.

• Rumuńska Federacja Piłkarska zapowiedziała, że jest gotowa podjąć się organizacji spotkań reprezentacji Izraela w eliminacjach mistrzostw Europy w 2004 roku. W grupie pierwszej reprezentacja Izraela rywalizować będzie z Francją, Słowenią, Cyprzem i Malcią. W inauguracyjnej serii spotkań będzie pauzować, a rozgrywki rozpocznie 12 października wyjazdowym meczem z Malcią. Pierwsze spotkanie u „siebie” piłkarze z Izraela rozegrają cztery dni później, a ich rywalem będzie Cypr.

• Do śmiertelnego wypadku doszło na francuskim torze Le Castellet, podczas jazd testowych kierowców Formuły 3000. W wyniku poniesionych obrażeń zmarł w szpitalu w Toulonie fiński kierowca Timo Hayma. Do wypadku doszło na najdłuższym i najszybszym odcinku, na którym Hayma stracił panowanie nad pojazdem i uderzył w barierę ochronną otaczającą tor. Trafił do szpitala gdzie zmarł po kilkugodzinnej akcji reanimacyjnej. Nie jest znana dokładna przyczyna zgonu 35-letniego kierowcy.

• FIFA zagroziła paragwajskiemu klubowi Olimpii Asuncion zawieszeniem, jeśli nie wycofa skargi sadowej przeciwko FIFA. Olimpia, zdobywca Pucharu Libertadores ma zagrać 3 grudnia, w Tokio z Realem Madryt w finale Pucharu Interkontynentalnego. Jednak, jeśli w ciągu trzech dni (licząc od wtorku) nie wycofa skargi, złożonej przeciwko FIFA w zurychskim sądzie to — według słów prezydenta tej organizacji Josepha Blattera, zostanie zawieszona. Klub Olimpia ma złe stosunki z FIFA w związku ze sporami z brazylijskim klubem w sprawie transferu jednego z piłkarzy.

• Były trener reprezentacji Francji, Roger Lemerre, który został zwolniony z tej funkcji w czerwcu, będzie nowym selekcjonerem narodowej drużyny Tunezji. Reprezentacja Tunezji, która w 2004 roku będzie gospodarzem Pucharu Narodów Afryki, jest bez trenera od lipca, kiedy Ammar Souayah podał się do dymisji.

Mistrzostwa Świata koszykarek

Tytuł dla Amerykanek

Stany Zjednoczone pokonały Rosję 79:74 w rozegranym w Nankinie meczu finałowym 14. mistrzostw świata koszykarek.

Braźowy medal zdobyła Australia, która wygrała z Koreą Południową 91:63. Kolejność na podium jest identyczna jak w poprzednich mistrzostwach, które odbyły się w 1998 roku w Niemczech.

Amerykanki po raz siódmy zostały mistrzyniami świata. W turnieju w Chinach amerykański Dream Team wygrał wszystkie mecze, potwierdzając swoją supremację w kobiecej koszykówce.

Zespoły USA i Rosji spotkały się już w pierwszej rundzie zawodów. Amerykanki rozgromiły wówczas rywalki 89:55, ale — jak spodziewało się wielu obserwatorów — trener Wadim Kapranow nie chciał zbyt wcześnie ujawniać atutów swojego zespołu. W finale Rosjanki stawiały

występującym w roli faworytek Amerykankom zacięty opór.

Trzy minuty przed końcem meczu obrończyni tytułu prowadziły tylko jednym punktem (72:71). W nerwowej końcówce udane akcje Lisy Leslie i Sheryl Swoopes zapewniły drużynie USA złoty medal.

Litwinki, które pokonały Jugosławię 83:62 zajęły 11. miejsce. W ostatnim meczu punkty dla Litwy zdobyły: Iveta Marčauskaitė 23, Rasa Kreivytė 12, Lina Brazdeikytė 10, Aušra Naidienienė 9, Sandra Valužytė 8, Irena Baranauskaitė 6, Lina Dambrauskaitė 6, ilona Nikonovaitė 5, Agnė Abromaitė 4.

Za najlepszą zawodniczkę mistrzostw (MVP) uznano Lisę Leslie. Najlepszą piątką: Jelena Baranowa (Rosja), Lisa Leslie (USA), Shannon Johnson (USA), Amaya Valdemoro (Hiszpania), Lauren Jackson (Australia).

Amerykanki po raz siódmy zostały mistrzyniami świata

Fot. EPA-ELTA

Końcowa kolejność: 1. USA, 2. Francja, 9. Kuba, 10. Argentyna, 11. Litwa, 12. Jugosławia, 13. Japonia, 14. Tajwan, 15. Senegal, 16. Tunezja.

Piłkarska Liga Mistrzów

Najszybsza bramka

Broniący tytułu Real Madryt, Arsenal Londyn, Valencia, Manchester United, Barcelona i AC Milan mają komplet sześciu punktów po dwóch rundach spotkań w pierwszej fazie grupowej piłkarskiej Ligi Mistrzów.

„Królewscy” z Madrytu rozpoczęli rozgrywki LM z wysokiego pułapu. Tydzień temu nie dali szans Romie wygrywając w Rzymie 3:0, a teraz rozgromili belgijski Racing Genk 6:0.

W drugim spotkaniu grupy C AEK Ateny bezbramkowo zremisował z AS Roma. W czterech dotychczasowych spotkaniach tej grupy do siatki trafiali tylko piłkarze Realu Madryt.

Na czele grupy A z sześcioma punktami znajduje się Arsenal. „Kanonierzy” w drugiej kolejce wygrali na wyjeździe z PSV Eindhoven 4:0. Piłkarze Arsenalu mają co najmniej trzy powody, by się cieszyć z sukcesu w Eindhoven. Po pierwsze — zdobyli trzy punkty, po drugie strzelili rekordowo szybko bramkę, po trzecie — po raz pierwszy od lutego 2001 roku wygrali wyjazdowy mecz w europejskich pucharach.

Prowadzenie dla gości uzyskał Brazylijczyk Gilberto Silva. Jak zmierzono, piłka wpadła do bramki rywali w 20,07 sekundzie gry. Poprzedni rekord Ligi Mistrzów należał do Alessandro Del Piero z Juventus Turyn, który w meczu w 1997 roku posłał piłkę do siatki Manchesteru United w 20,12 sekundzie spotkania.

W grupie B drugie zwycięstwo odniosła Valencia, która pokonała w Moskwie Spartaka 3:0. Za niespodziankę można uznać remis Liverpoolu z FC Basel 1:1. Prowadzenie dla „The Reds” uzyskał Czech Milan Baros, a wyrównał Julio Hernan Rossi, który strzałem między nogami pokonał Jerzego Dudka.

W 16 meczach drugiej kolejki Champions League padły 44 gole. Trzecia seria meczów odbędzie się za tydzień.

Grupa A

Borussia Dortmund — AJ Auxerre 2:1 (Jan Koller 6, Marcio Amoroso 78 — Benjani Mwaruwaru 83), PSV Eindhoven — Arsenal Londyn 0:4 (Gilberto Silva 1, Fredrik Ljungberg 66, Thierry Henry 81, 90).

	M	Br	Pkt
1. Arsenal	2	6:0	6
2. Borussia	2	2:3	3
3. Auxerre	2	1:2	1
4. PSV	2	0:4	1

Grupa B

Spartak Moskwa — CF Valencia 0:3 (Miguel Angel Angulo 5, Mista 71, Juan Sanchez 84), FC Liverpool — FC Basel 1:1 (Milan Barosz 34 — Julio Hernan Rossi 42).

1. Valencia	2	5:0	6
-------------	---	-----	---

2. Basel	2	3:1	4
3. Liverpool	2	1:3	1
4. Spartak	2	0:5	0

Grupa C

Real Madryt — Racing Genk 6:0 (Didier Zokora 44-sam., Michel Salgado 45, Luis Figo 55, Guti 65, Albert Celades 74, Raul 76), AEK Ateny — AS Roma 0:0.

1. Real	2	9:0	6
2. AEK	2	0:0	2
3. Roma	2	0:3	1
4. Genk	2	0:6	1

Grupa D

Inter Mediolan — Ajax Amsterdam 1:0 (Hernan Crespo 74), Olympique Lyon — Rosenborg Trondheim 5:0 (Eric Carriere 6, Tony Vairelles 25, 45, Sonny Anderson 35, Peggy Luindula 76).

1. Inter	2	3:2	4
2. Lyon	2	6:2	3
3. Ajax	2	2:2	3
4. Rosenborg	2	2:7	1

Dymisja prezydenta LKL Marčiulionisa

Na większe wody

W środę podjął walnego zgromadzenia stowarzyszenia klubów koszykarskich Litewskiej Ligi Koszykówki (LKL) jej prezydent, Šarūnas Marčiulionis złożył dymisję.

Słynny koszykarz przeczytał następujący komunikat: „Rozpoczyna się 10-ty sezon LKL. Od założenia LKL wspólnie z kierownikami klubów, trenerami, sponsorami, organizacjami sportowymi, wszystkimi, komu koszykówka nie jest obojętna,

udało się osiągnąć, że pierwsza zawodowa organizacja funkcjonowała doskonale i stała się jedną z elitarnych lig koszykarskich w Europie. Było różnie, ponieważ szliśmy nową drogą, realizując nowe pomysły, zmieniając mentalność i stosunki ludzkie. Być może jeszcze nie wszystko osiągnięto, dużo trzeba również zmienić. Jestem pewien, że przez 9 lat dobierana inicjatywna i twórcza ekipa nadal skutecznie bę-

dzie organizować pracę koszykarskiej ligi. Proszę potwierdzić moją prośbę o dymisji z funkcji prezydenta LKL. Nie jestem zmęczony i dalej swe możliwości i siły skieruję dla dobra litewskiej koszykówki.

Zostałem powołany na generalnego dyrektora Konferencji Północnej w FIBA-Europe oraz otrzymałem propozycję zajęcia kierowniczego stanowiska w zakładanej FIBA-Europe organizacji komercyjnej. To wła-

śnie skłania mnie do podjęcia takiej decyzji”.

Zgromadzenie potwierdziło dymisję Šarūnasa Marčiulionisa. Nowym prezydentem LKL, z rekomendacji Marčiulionisa, został jednogłośnie wybrany Šarūnas Kliokys, wiceprezydent UAB „Omnitel”.

Oprócz tego na zebraniu przedstawiono sprawozdanie finansowe, rozkład, regulamin, sędziów oraz komisarzy na sezon 2002/2003.

MŚ kolarzy torowych

Dwa złota Australijczyków

Australijczyk Brad McGee w wyścigu na dochodzenie, jego rodak Jobie Dajka w keirinie oraz Chinka Na Li również w keirinie zdobyli złote medale mistrzostw świata w kolarstwie torowym, które rozpoczęły się w Kopenhadze.

Pierwszy dzień zawodów zaczął się od dużych niespodzianek. Szybko odpadli dwaj obrońcy tytułu z Antwerp: w eliminacjach wyścigu na dochodzenie dopiero dziesiąty był Ukrainiec Ołeksandr Symonenko, zaś Australijczyk Ryan Bradley nie przebrnął przez pierwszą rundę keirinu.

Wspaniałą formą zaimponował jego rodak Brad McGee, który nie miał sobie równych w wyścigu na dochodzenie. Uzyskał zdecydowanie najlepsze wyniki w pierwszej i drugiej rundzie, a w finale pojechał jeszcze szybciej. Australijczyk zablasył też w tym roku na szosie, odnosząc w Tour de France zwycięstwo etapowe. W keirinie złoty medal zdobył Jobie Dajka. Po zjechaniu z toru dery (specjalnego motoru, który rozprowadza kolarzy w coraz szybszym tempie) Dajka wypracował sobie najlepszą pozycję do ataku, rozpoczął ostatnie okrąże-

nie na pierwszym miejscu i nie dał się wyprzedzić rywalom. Na dwóch ostatnich miejscach przyjechali dwaj faworyci — Niemiec Jens Fiedler i Francuz Laurent Gane.

W keirinie kobiet, który po raz pierwszy znalazł się w programie mistrzostw świata, tytuł wywalczyła 19-letnia Chinka Na Li.

Wyniki finałów:

4 km na dochodzenie: finał: Brad McGee (Australia) 4.17,875 — Luke Roberts (Australia) 4.24,925; o trzecie miejsce: Jens Lehmann

(Niemcy) 4.23,622 — Wołodymyr Diuda (Ukraina) 4.24,665;

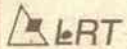
keirin mężczyzn: 1. Jobie Dajka (Australia), 2. Jose Villanueva (Hiszpania), 3. Rene Wolff (Niemcy), 4. Jose Escuredo (Hiszpania), 5. Jens Fiedler (Niemcy), 6. Laurent Gane (Francja);

keirin kobiet: 1. Na Li (Chiny), 2. Clara Sanchez (Francja), 3. Rosealee Hubbard (Australia), 4. Swietłana Grankowska (Rosja), 5. Yumari Gonzalez (Kuba), 6. Irina Janowycz (Ukraina).

PIĄTEK 27. IX

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Klan”
8.30 Świat dzikiej przyrody
9.00 Dla dzieci
9.20 Przy kawie
10.10 Agencja SOS
10.40 S. „Prokuratorzy”
11.35 Proszę o głos
12.35 Dom kultury. Czy jesteśmy narodem kulturalnym?
13.35 Stop – przyroda!
14.00 Brama triumfalna
14.25 Godzina z prof. Kazlauskasem
14.40 Pytanko
14.50 Dla dzieci
15.20 Dajmy czadu
16.15 S. przyg. „Dinotopia” (1), USA 2002
16.55 Krótko i jasno
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 S. „Klan”
17.40 Przy kawie
18.30 Wiadomości
19.00 Agencja SOS
19.30 Nadzieja życia
20.25 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
20.50 Przedsiębiorczość
20.55 Sport
21.00 Program muz.
21.59 Loteria „Perlas”
22.00 Program muz.
23.00 Wiadomości
23.05 Film fab. „Dwa Księżyce, trzy Słońca”, Rosja 1998

LNK

6.45 Wiadomości rowerowe
7.00 S. „Walka smoków”
7.25 S. „Różany dwór”
8.20 S. „Magia miłości”
9.15 S. „Niewinna miłość”
10.10 S. „Niebezpieczna strzela”
11.05 Wiadomości rowerowe
11.25 Film przyg. „Mały yeti”
13.10 Film akcji „Ekipa robotów-morderców”
15.00 Filmy anim.
15.50 S. „Magia miłości”
16.45 S. „Soledada”
17.45 S. „Niewinna miłość”
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra „Sześć zer – to milion”
20.00 Wiadomości rowerowe
20.20 Telegra „Sześć zer – to milion”
20.30 Komedia „Szpieg jak i my”, USA 1985
22.30 Thriller erot. „Trujący bluszcz”, USA 1992
0.15 Horror „Statek śmierci”

4

7.00 Próba władzy
7.15 Dziennik mamy
7.45 Śmietanka – magazyn dla kobiet

8.15 S. „Top modele”
9.10 S. „Kiedy będziesz moją”
10.00 S. „Świat według Kiepskich”
10.30 Dla rybaków
11.00 S. „Helikoptery”
11.50 Melodramat „Zimowa wiśnia 2”
13.30 Próba władzy
13.45 Teoria spisku
14.55 Nasze zwierzęta
15.25 Program sportowy dla młodzieży
15.55 S. „Ania z Zielonego wzgórze”
16.20 Karuzela
17.15 S. „Artur”
17.45 S. „Top modele”
18.45 S. „Kiedy będziesz moją”
19.45 Dziś
20.15 Smak życia
20.45 „Corrida”
22.00 „De facto” – program publ.
22.30 Próba władzy
22.50 Thriller „Wewnętrzne podwórze”, USA 1995
0.50 – 7.10 DW

3

7.05 Telesklep
7.20 S. „Garfield i przyjaciele”
7.50 Nomeda
8.40 S. „Trzy siostry”
9.30 S. „Obejmij mnie”
10.20 S. „Melrose Place”
11.10 TV „Lietuvos rytas”
12.00 O samochodach
12.25 Dramat „Moja lewa noga”
14.10 S. „Agent bezpieczeństwa narodowego 2”
15.00 S. „Digimonowie”
15.30 S. „Blossom”
16.00 S. „Obejmij mnie”
16.55 S. „Trzy siostry”
17.50 Nomeda
18.45 Wiadomości TV3
19.05 Sport TV3
19.10 Tydzień bez tabu
20.10 Film przyg. „Złote oko”, W. Brytania/USA 1995
22.50 Dramat erot. „Dzika orchidea”, USA 1990
1.00 Telesklep

W

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
9.00 Wiadomości
9.20 Magia kina
9.45 Administrowanie domów wielomieszkańczych
10.15 Lekarz domowy
10.45 Pokój śmiechu
12.00 Wiadomości
12.20 Sport
12.25 Magazyn „Czego chce kobieta”
13.25 Film fab. „Przez ulicę z orkiestrą”
15.00 Wiadomości
15.20 O miłości
16.20 Film anim.
16.50 Magazyn „Czego chce kobieta”
17.50 Dla ogrodników
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.35 „Niedziela”
20.00 Telefon „Niedzieli”
20.35 Diagnostyka: interesujący człowiek

21.10 Film fab. „Piraci XX wieku”
22.00 Z Wilna
22.20 Cd. filmu
23.30 „Geras”

11K

8.15 Pogląd
8.35 Film fab. „Rozpocząć śledztwo”
9.30 S. „Krzyk mordercy”
10.30 Film fab. „Mały dochód ojca”
17.15 Film anim.
17.25 Bądźmy zdrowi
17.55 Proponujemy
18.00 S. „Krzyk mordercy”
18.55 Lekcja jęz. angielskiego dla dzieci
19.10 Sukces w sadzie
19.25 5 minut
19.30 Magazyn „Świat kobiety”
20.00 Proponujemy
20.05 Film fab. „Rozpocząć śledztwo”
21.00 W obiektywie
21.30 5 minut
21.35 O turystyce
21.50 Bez pracy nie ma kolaczy
22.20 Film fab. „Kto pojedzie do Truskawca”

11K

8.00, 16.00 Film fab. „Nieprawdziwy pocałunek”
9.35, 17.35 Dramat „Tuvalu”
11.05 Film fab. „Zgodnie z prawem obłudy”
12.45 Thriller „Łańcuch”
14.25 Dramat erot. „Wyspa”
19.05 Kanały XXI i Hallmark
19.15, 21.05 Kalejdoskop zniżek
19.20 Komedia erot. „Rozpustnik”
21.10 Film fab. „Spisek w Białym Domu”
22.50 Dramat „Miłość ze śmiercią”
0.15 Film przyg. „Królowa mieczów”
1.00 Kanał dla dorosłych

TANGO TV

9.55 S. „Batman”
10.20 Tangorama
11.40 Western „Bonanza”
12.30 S. „Felicity”
13.15 S. „Moje rzekome życie”
14.00 Film fant. „Saturn -3”
15.25 Tangorama
16.45 S. „Savannah”
17.30 S. „Batman”
17.55 Western „Bonanza”
18.45 S. „Felicity”
19.30 Tangorama
20.55 Film akcji „Rok smoka”
23.10 Tangorama

TV POLONIA

8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Woronicza 17
8.30 „Złotopolscy” – telenowela
9.00 Zrozumieć świat, odc. 1 – magazyn

dla młodzieży
9.20 Nie tylko dinozaury – program dla dzieci
9.45 Szansa na sukces: Czerwone Gitary – program rozr.
10.45 Papierowy teatrzyk: Kopciuszek – program dla dzieci
11.00 Tęczowa bajeczka: Bajeczka o leśnych krasnoludkach – program dla dzieci
11.15 S. anim. „Hrabia Kaczula”
11.45 Eurotel – magazyn
12.00 Wiadomości
12.15 Forum Polonijne – program publ.
13.00 Hity satelity
13.15 „Marzenia do spełnienia” – telenowela
14.00 Jestem: Maryla Rodowicz – program rozr.
14.30 Złoty pilot – teleturniej wiedzy o twórczości telewizyjnej
15.00 Wiadomości
15.15 Zrozumieć świat, odc. 1 – magazyn dla młodzieży
15.35 Nie tylko dinozaury – program dla dzieci
16.00 „Złotopolscy” – telenowela
16.30 Euroexpress – magazyn
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedyńki
17.40 S. anim. „Hrabia Kaczula”
18.05 Szansa na sukces: Czerwone Gitary – program rozr.
19.00 Wieści polonijne
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Sport
20.06 Pogoda
20.15 „Złotopolscy” – telenowela
20.40 Mówi się... – program poradnikowy prof. Jerzego Bralczyka
21.00 Hity satelity
21.15 „Marzenia do spełnienia” – telenowela
22.00 Jestem: Maryla Rodowicz – program rozr.
22.35 „Prawdziwe psy” – telenowela dok.
23.00 Porozmawiajmy
24.00 Monitor Wiadomości

Gazetowym

8.00 „W niewoli uczuć” – telenowela
8.50 „Daniela i przyjaciele” – telenowela
9.40 S. obycz. „Melrose Place”
10.30 Łamislówka – teleturniej interaktywny na żywo
11.00 Big Brother I
11.45 „Porywy serca” – telenowela
12.40 Telesklep
13.55 S. anim. „He-man i władcy wszechświata”
14.20 S. anim.

„Dragon Ball GT”
15.35 S. komed. „Pełna chata”
16.05 S. obycz. „Szkola złamanych serc”
16.35 S. komed. „Trzecia planeta od Słońca V”
17.05 S. sensac. „Cobra”
18.00 Aktualności
18.10 S. obycz. „Prawo i miłość”
19.05 S. obycz. „Melrose Place”
20.00 „Mistrz w swojej klasie” – film obycz.
21.55 S. „Czynnik PSI”
22.55 Big Brother I
23.40 „Wyslanniczka” – film sensac.

4 TV 4

7.50 S. anim. „Arthur”
8.15 S. anim. „Wspaniała podróż Nilsa Holgersona”
8.35 S. anim. „Masked Rider”
9.00 „Fiorella” – telenowela
9.55 „Zbuntowany anioł” – telenowela
10.50 S. sensac. „Viper”
11.40 S. komed. „Dharma i Greg”
12.05 S. sensac. „South Beach”
13.00 Muzyczny VIP
13.30 Magazyn golfowy
13.50 S. anim. „Arthur”
14.15 S. anim. „Wspaniała podróż Nilsa Holgersona”
14.35 S. anim. „Masked Rider”
15.00 „Fiorella” – telenowela
16.00 Muzyczne listy
17.00 S. komed. „Karolina w mieście”
17.30 Hot Chat – interaktywny program publ.
17.45 Dziennik
17.58 Prognoza pogody
18.00 „Zbuntowany anioł” – telenowela
19.00 „Obrońcy: zemsta” – dramat sądowy
20.55 S. akcji „Baza Pensacola”
21.50 Dziennik
22.05 Informacje sportowe
22.12 Prognoza pogody
22.15 „Życiowa szansa 2” – teleturniej
23.15 S. komed. „Życie jak sen”
23.45 S. anim. „Głowa rodziny”
0.15 S. „Przygody Fry'a w kosmosie”

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 6.05, 6.30, 7.00, 7.30
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Woronicza 17
8.30 Telezakupy
8.45 S. anim. „Tęczowe rybki”
9.10 Jedyńeczka
9.35 S. anim. „Przygody Osliczki Tosi”
9.45 S. anim. „Kurnik”
10.00 S. „Pan Złota Rączka”
10.50 S. dok. „Po-Lan-Yah –

Tu mieszka Bóg”
11.40 Telezakupy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Czas relaksu
12.45 S. „Plebana”
13.40 Telezakupy
13.55 Program edukacyjny
14.15 Podróże małe i duże
14.35 Laboratorium – magazyn
15.00 Wiadomości
15.10 Program publicystyczny
15.30 Euroexpress
15.55 Raj
16.20 S. „Moda na sukces”
16.45 Festiwal nauki
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedyńki
17.40 S. „Plebana”
18.05 Ranka w ciemno – zabawa quizowa
18.45 Jaka to melodia? – quiz muzyczny
19.15 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.00 Sport
20.06 Pogoda
20.20 „Rapa-Nui” – film fab.
22.10 S. „Joanna d'Arc”
23.00 Monitor Wiadomości
23.20 Profit
23.30 „Polski Crash” – film fab.
1.05 „Przynała” – dramat

HTB

6.25 Telesklep.
7.00 Dziś w Ameryce.
7.30 S. „Jago – ciemna namiętność”.
8.30 S. „Hrabina Monsoreau”.
9.30 Film fab. „Rywalki”.
11.00 S. „Lalka”.
12.00 Film dok. 13.00 Gorąca dziesiątka.
14.00 Pewnego razu wieczorem.
15.00 Jesteś świadkiem.
16.00 Okna.
17.00 S. „Jago – ciemna namiętność”.
18.00 Dziś na świecie.
18.30 Żydzi świata. Łotwa.
19.00 S. „Hrabina Monsoreau”.
20.00 S. „Lalka”.
21.00 Dziś na świecie.
21.45 Szczerze wasz...
22.00 Film fab. „Srebrny kalosz”.
23.00 Koncert
24.00 Film fab. „Dinara”.

7

7.00 Wiadomości.
7.15 S. „Rodzinne więzy”.
8.15 Nic nie jest wieczne.
9.10 „Jeralasz”.
9.20 Obiektyw.
9.35 S. „Robin Hood”.
10.00 Wiadomości.
10.15 Film fab. „Dom zbudowany przez Swifta”.
11.20 Film dok.
12.05 S. „Czas miłości”.
13.00 Wiadomości.
13.15 Film dok.
13.45 „Jeralasz”.
13.50 S. „Drongo”.
15.00 Wielkie pranie.
16.00 Wiadomości.
16.25 Człowiek i prawo.
17.00 S. „Rodzinne więzy”.
17.50 Pole cudów.
19.00 Czas.
19.40 Wręczenie nagrody „Złoty orzeł”.
22.30 Film fab. „Uchwyt”.
0.10 Film fab. „Kłątwa skorpionia”.

THT

5.00, 9.35 S. „Fantagira”.
5.30 Filmy anim.
6.00, 10.30 S. „Mowgły”.
6.45 Nowe mieszkanie.
7.00 Film fab.
8.35 S. „Pierwsza fala”.
10.05 S. anim.
11.00 S. anim. „Przygody Myszk”.
11.30 S. „Luz Maria”.
12.30 W czepku urodzony.
13.30 Okna.
14.30 Film fab. „Niepoprawny”.
17.00 Humor.
17.30 Okna.
18.30 Dziś.
19.30 Film fab. „Różowy telefon”.
21.45 Muzyka.
22.00 Imperium namiętności.

HT

6.50 Gazetowy deszcz.
7.05 S. „Tajemnicza kobieta”.
8.00 Świat dzikiej przyrody.
8.30 Film anim.
8.40 Pietrowka 38.
9.00, 12.00, 16.00, 20.00 Wydarzenia.
9.15 Telesklep.
9.30 Data.

10.40 Kolarstwo.
11.30 Moskwa biznesu.
12.15 S. „Inspektor Derrick”.
13.30 Świat wokół nas.
14.00 Regiony.
14.30 Gra w chowanego.
14.45 Rosjanie w krajach bałtyckich.
15.15 Mile.
16.15 Abecadło.
16.55 S. „Izabella”.
17.50 5 minut Moskwy biznesu.
18.05 Film fab. „Misja sprawiedliwości”.
20.45 „Wremieczko”.
21.15 Miss turystyki 2002.
22.15, 22.35 Pietrowka 38.
22.55 Rosyjski wiek.
23.35 Film fab. „Gdy miłość zabija”.

HTB

6.00 Film fab. „Delta”.
8.00, 15.00 Film fab. „Znów siedemnaście”.
10.00 Film fab. „Niezwykłe dziecko”.
12.00, 17.00 Film fab. „Ziemia obiecana”.
13.00 Film fab.
18.00 Film fab. „Taget”.
20.00 S. „Prawo i porządek”.
21.00 S. „Detektyw Frust”.

ENTERTAINMENT

8.30 Motosport
9.30 Magazyn żeglarswa.
10.00 Golf.
10.30 Bilard.
12.00, 19.15 Kolarstwo.
17.30 Tenis.
19.00, 22.30, 23.30, 1.15 Sport siłowy.
23.45 Zawody sumo.

DISCOVERY

3.00, 9.00, 15.00, 21.00 Ekstremalne maszyny.
3.55, 9.55, 15.55, 21.55 Robot.
4.50, 10.50, 16.50, 22.50 Kraj samochodów.
5.15, 11.15, 17.15, 23.15 Na lonie przyrody.
6.10, 12.10, 18.10, 0.10 Łowca krokodyli.
7.05, 13.05, 19.05, 1.05 Olbrzymie projekty.

Firma „Joana” PKS Warszawa

J ANA

LINIA REGULARNA

WILNO - WARSZAWA - 21.30
codziennie
WARSZAWA - WILNO - 19.30

tel. 48 16 34

Twój wybór - pewny partner podróży!

Deszczowy weekend

W piątek w większości rejonów opady. W nocy 2-7 stopni ciepła, na wybrzeżu 8-10. Miejscami, szczególnie w rejonach wschodnich, przymrozki do -2 stopni. W piątek w dzień 8-13 stopni.

Dzisiaj lokalne przelotne opady. Temperatura w nocy 4-9 stopni ciepła, miejscami przymrozki do -2 stopni. Temperatura w dzień 10-15 stopni ciepła.

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

prezentują co sobotę na antenie Radia Znad Wilii w godz. 8:00-9:00

program o najnowszych książkach, podręcznikach, pomocach naukowych oraz konkurs z atrakcyjnymi nagrodami.

WYDAWNICTWA SZKOLNE I PEDAGOGICZNE

ZNAD WILII
103.8 FM

Bądź z "Kurierem" na co dzień!

Wydanie codzienne — indeks 0044

1 mies.	3 mies.	5 mies.
20 Lt	60 Lt	100 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi — indeks 0227

1 mies.	3 mies.	5 mies.
17 Lt	51 Lt	85 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) — indeks 0172

1 mies.	3 mies.	5 mies.
5 Lt	15 Lt	25 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach "Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas" (Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76), w szkołach

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
14 Lt	42 Lt	70 Lt	13 Lt	39 Lt	65 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
65 PLN	195 PLN	325 PLN	24 PLN	72 PLN	120 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach, nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000, VŠ.I. "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
15 USD	45 USD	75 USD	6 USD	18 USD	30 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės ūkio Bankas, Naujosios Vilnijos skyrius, b/k 260101441, nr. 3700959, VŠ.I. "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję: fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

DROBNE

Weselni muzykanci — pan Czesław Tomaszewicz z kapelą. Usługi foto i wideo. Tel. 8 685 78003.

Sprzedam wełnę kamienną „PAROC”, styropian, plastikową szalówkę, pompy do studni głębinowych. Tel. 8 611 37219.

Udzielam korepetycji z języka niemieckiego. Tel. 47 57 14.

Kupię działkę ziemi w odległości 20 km od Wilna. Tel. 8 611 37219.

Kupię stare pocztówki, monety i banknoty. Tel. 232 80 93.

Konsultacje w sprawach zwrotu ziemi w Wilnie i rejonie wileńskim. Tel. 216 08 45, 8 612 23700.

Sprzedam ziemniaki spożywcze, paszowe, nasienne, nawozy mineralne „GAUSA 10”, NPK 5-10-25, granulowany superfosfat. Na zamówienie dostarczę. Tel. 49 02 54, 8 672 04737.

Sprzedam okap kuchenny (używany, 50 Lt). Tel. 67 09 20, po godz. 18.

Kupię sprzęgło do motocykla „Mińsk”. Tel. 67 09 20, po godz. 18.

Sprzedam tanio piękną ślubną suknię. Rozmiar: 38-40. Tel. 49 03 87, 8 689 84119.

Wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę. Emerytom — 20 Lt. Vilnius, Sėlių 52, tel. 75 38 59.

Sprzedam dom mieszkalny w Dojlidach w rejonie solecznickim. Tel. 8 380 48369, 8 689 19741.

UAB "METRANSA"

Skupujemy metale kolorowe i żelazne, stal nierdzewną. Większą ilość wywozimy. Vilnius, Kirtimų g. 53, tel. 60 27 71, 698 01 380

Niedrogo udzielam korepetycji z matematyki. Vilnius, tel. 213 80 90.

Wesoła muzyka na weselach i innych uroczystościach. Tel. 47 09 94, 8 614 13749.

Sprzedam używaną zamrażarkę „Mińsk” (300 Lt). Tel. 8 681 72886.

Sprzedam dom drewniany do rozbiórki. Tel. 8 683 91629.

Korepetycje z języka litewskiego i angielskiego z doświadczoną nauczycielką. Tel. 60 96 47, 8 613 22422.

Sprzedam jęczmień, pszenicę, pszenżyto, ziemniaki spożywcze. Na zamówienie dostarczę na miejsce. Tel. 49 02 54, 8 672 04737.

Sprzedam drwa na opał. Tel. 49 02 54, 8 672 04737.

Firma zatrudni nauczycielkę języka angielskiego, która umie i chce pracować z dziećmi. Tel. 75 38 59, 75 39 16, kom. 8 698 17581.

Prace hydrauliczne tanio wykonam na zlecenie. Tel. 32 64 58.

Korepetycje z języka litewskiego. Tel. 49 03 87, 8 689 84119.

Kino końca tygodnia

Centrum Rekreacyjne w Nowej Wilejce, ul. Pergalės 8

„Od Boga — nic nowego” — dramat kom., USA:
27 września o godz. 20.00;
28 września o godz. 12.00;
29 września o godz. 14.00 i 20.00.
„Wehikul czasu” — (film przyg., USA):
27 września o godz. 18.00;
28 września o godz. 10.00 i 14.00;
29 września o godz. 10.00, 12.00 i 16.00.

„Malena” — (dramat romantyczny):
28 września o godz. 16.00;
29 września o godz. 18.00.

Kalendarium

* Piątek (27. IX) jest 270 dniem 2002 roku. Do końca roku pozostało 95 dni.

* Znak Zodiaku — Waga.

* Imieniny: Amadeusza, Damiana, Kosmy, Waclawa.

* Wschód Słońca — 6.13, zachód — 18.06. Długość dnia 11 godz. 53 min.

* Księżyc. Pełnia — od 21 września.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs na 27 września 2002 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,5145
Dolar australijski	1,9171
1000 rubli białoruskich	1,8809
Dolar kanadyjski	2,2151
Frank szwajcarski	2,3607
Korona czeska	0,1134
Korona duńska	0,4650
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,4928
100 forintów węgierskich	1,4165
100 jenów japońskich	2,8727
Łat lotewski	5,8134
Korona norweska	0,4717
Złoty polski	0,8502
Rubel rosyjski	0,1110
Korona szwedzka	0,3779
1 mln lir tureckich	2,1229
Griwna ukraińska	0,6594
10 tys. lei rumuńskich	1,0535

Dodatki do telefonów łączności komórkowej

Naprawa telefonów auteny kierunkowe. Hurt i detal. Zniżka 30% akcja do 30 września. UAB "PRELASTA & CO" Vilnius, Skroblyų 31, tel./faks: 33 25 83, 216 22 16. Kaunas, Savanorių pr. 222, tel. (8 27) 31 00 53

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy": Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMujemy TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje: UAB „Dešimt balų”, Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-27 36 11 87.

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 20032 3 Lt

Cena za 1 minutę

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału — od którego następuje odliczanie czasu w cenie 3,00 Lt za 1 minutę — trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KURIER WILEŃSKI

Redaktor naczelny Zygmunt Zdanowicz

e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt

tel./fax 60 84 44

Wydawca VŠ | "Vilnijos žodis" Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 60 84 44) Adres: Birbynių g. 4a 2030 Vilnius Lietuvos Respublika Indeks 0044 SL 322 ISSN 1392-0405 Druk UAB "KLION"

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik — zastępcy redaktora naczelnego (tel. 60 84 46, 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — "Pocopotek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Irena Litwin — praworządność, Andrzej Łakis — sport, Irena Mikulewicz — "Samo życie", zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarstwo (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, tel. 8 685 04103, Zenon Samulewicz — korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepanik — korespondent na obwód kałiningradzki, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter (tel. 60 84 44).
Wanda Zajączkowska — sekretarz redakcji, Marian Sipowicz — zastępca sekretarza redakcji (e-mail: sekret@kurierwilenski.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 60 84 44), Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż — prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.